

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Verksamhetsberättelse 2019

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Linnégatan 89 C
115 23 Stockholm

Org.nr: 802000-1072

Tel: +46 8 679 60 78
Fax: +46 8 611 38 41
info@allmannabarnhuset.se

www.allmannabarnhuset.se

Barnen på bilderna har ingen koppling till innehållet i rapporten.

Förändring kräver kunskap

Vuxna har det yttersta ansvaret för att barnets rättigheter ska tas hänsyn till och respekteras, särskilt när barnet lever i en utsatt livssituation. Det är en grundläggande del i Stiftelsen Allmänna Barnhusets uppdrag att stödja forskning, metodutveckling och sprida kunskap om dessa utifrån barnkonventionen. Under året har det gjorts medvetna satsningar för att nå våra målgrupper på ett effektivt sätt.

Barnrättsdagarna slog rekord i antalet deltagare som 2019 samlade över 1 400 personer från hela Sverige – ett tydligt tecken på att det finns en stor efterfrågan på kunskap om barnets rättigheter i praktiken.

Barnrättstorget i Almedalen bjöd på fler seminarier i Konstmuseet än tidigare år och lockade ca 2 000 personer. Utomhustältet utökades och gjordes mer inbjudande för samtal och erfarenhetsutbyten samt uppmuntrade till framtida samarbeten och samverkan.

Följarna i våra sociala kanaler växer för varje år - där vi sprider publikationer och aktuella nyheter. Utöver våra största kanaler, Facebook och Twitter, blev vi under 2019 även aktiva på Instagram samt LinkedIn, för att bättre kunna målgruppsanpassa inlägg i de olika kanalerna.

I ljuset av den senaste forskningen och metodutvecklingen kan beslutsfattare och praktiker förstå och skapa förutsättningar som säkerställer att barnet får sina rättigheter tillgodosedda. Därför kommer vi fortsätta att utveckla kommunikativa verktyg för att nå fler som kan ta del av kunskapen. Med kunskap, förståelse och vilja kan det bli en verklig förändring för barn.

A handwritten signature in blue ink.

Anne Marie Brodén
Styrseordförande

A handwritten signature in blue ink.

Cecilia Sjölander
Generalsekreterare

Innehållsförteckning

Överblick 2019.....	6
Om Stiftelsen Allmänna Barnhuset.....	8
Styrning och ledning.....	10
Organisation.....	12
Sammanfattning.....	14
Stödjer forskning.....	14
Driver utvecklingsprojekt.....	14
Sprider kunskap.....	15
Barn i den sociala barnavården.....	18
Skolfam.....	19
Letterbox Club Sverige.....	22
Barns och ungas delaktighet i den sociala barnavården.....	24
Barn som anhöriga.....	25
BRA - Barns rätt som anhöriga.....	26
BRA-samtal för yngre barn.....	28
Barn i separationer och vårdnadstvister.....	29
Dags att prata om – skilda föräldrar.....	30
Samverkansteam och DOORS.....	31
Våld mot barn.....	35
Kartläggning av förekomsten av barnmisshandel.....	36
Forskning om sexuella övergrepp och våld mot barn.....	37
Dags att prata om – våld och sexuella övergrepp.....	38
KIBB – Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel.....	39
Efter barnförhöret.....	42
Stöd och behandling för barn som utsatts för våld och övergrepp.....	44
Forskning.....	46
Forskningsbidrag.....	47
Inkomna forskningsrapporter.....	48
Mötesplatser och digitala kanaler.....	49
Barnrättsdagarna.....	50
Barnrättstorget.....	54
Digitala kanaler.....	56
Externa konferenser och nätverk.....	57
Deltagande i utredning, hearing, samrådsmöten, referens- grupper och remissyttranden.....	58

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Överblick 2019

Fokusområden

- Barn som placeras med fokus på deras utveckling, hälsa, skolgång och rätten till information.
- Barn som anhörig till en förälder som har missbruksproblem, psykisk sjukdom, psykisk funktionsnedsättning, en allvarlig fysisk sjukdom/skada eller som oväntat avlider.
- Barn som upplever våld och/eller själva utsätts för våld och sexuella övergrepp.
- Barn som upplever separation eller vårdnadstvist.

Digitala kanaler

Det mesta av verksamheten förmedlas via huvudsajten www.allmannabarnhuset.se som under 2019 hade 38 985 unika besökare. Vi driver även webbplatser för Sättra Bruk, Skolfam, Dags att prata om och Barnrättsdagarna.

Sociala medier är en viktig kanal för kunskapsspridning och ger verksamhetens målgrupper möjlighet att interagera. Stiftelsen Allmänna Barnhuset driver utöver sin egen sida på Facebook även enskilda sidor för Skolfam och Barnrättsdagarna, samt har konton på Twitter, LinkedIn och Instagram. Interaktiviteten har ökat markant från tidigare år då fler följare gillat och delat våra inlägg. Under 2019 skickades även 11 nyhetsbrev ut till Stiftelsen Allmänna Barnhusets 10 000 prenumeranter.

Forskning

Under 2019 har Stiftelsen Allmänna Barnhuset beviljat 2 miljoner kronor i forskningsanslag till nio projekt. Fem forskningsrapporter inkom från projekt som tidigare beviljats medel. Stiftelsen Allmänna Barnhuset har bedrivit forskning för ca 3,8 miljoner kronor inom ramen för utvecklingsarbete i de fem prioriterade områdena.

Publiceringar

Stiftelsen Allmänna Barnhuset producerar böcker, rapporter och filmer för att kunna sprida forskningsresultat, utbilda praktiker och stödja utsatta. Under 2019 har över 20 000 publikationer spridits (nedladdningar och beställningar). Nio filmer publicerades och dessa hade tillsammans över 25 000 visningar. Totalt antal filmvisningar under 2019 via Youtube var 58 264.

Mötesplatser

Stiftelsen Allmänna Barnhuset medverkade för sjätte gången som en av arrangörerna till Barnrättstorget. Syftet är att sprida kunskap om verksamheten och att sätta barnrättsfrågorna på agendan i Almedalen. Stiftelsen Allmänna Barnhuset hade fem egna seminarier samt sex tältsamtal och åtta Lilla Almedalen tillsammans med Barnombudsmannen. Ca 2000 personer besökte Barnrättstorget under totalt 50 olika programpunkter.

Barnrättsdagarna är världens största barnrättskonferens och den ledande mötesplatsen för barnrättsfrågor. Tema för 2019 års Barnrättsdagar var "Barn i utsatta situationer" kopplat till våld, separationer & vårdnadstvister samt barn i kontakt med socialtjänsten. 2019 slogs rekordet i antalet deltagare och samlade 1 429 personer.

Utvecklingsprojekt

I september 2019 tog Stiftelsen Allmänna Barnhuset över huvudmannaskapet för utvecklingen av projektet Letterbox Club Sverige, där bokpaket skickas till barn som bor i familjehem eller barn som lever i familjer med långvarigt försörjningsstöd. Under 2019 deltog 340 barn från 21 kommuner.

BRA-samtal är en metod för att uppfylla kraven på anhöriga barns rätt till information, råd och stöd. Samtalet ska styras av barnets frågor och därmed öppna för barnets delaktighet. Hittills har över 300 personer utbildats i modellen. Under 2019 fick Stiftelsen Allmänna Barnhuset medel från Arvsfonden för att utveckla samtalsmodellen för yngre barn (3-6 år).

Skolfam är idag den bäst dokumenterade modellen för att främja en gynnsam skolutveckling för familjehemplacerade barn. Sedan starten 2005 har totalt 1 181 barn kartlagts minst en gång i något Skolfam-team. Av Skolfam-barnen var det 83,8 % som uppnådde behörighet till gymnasiet (inräknat dem barn som gjort ett kompletterande år).

EFTER BARNFÖRHÖRET

I arbetsmodellen Efter barnförhört erbjuder socialtjänsten hembesök samma dag som barnet hörts av polisen, för att säkerställa barnets rätt till stöd och information. Efterfrågan på utbildning i modellen har varit stor. Under 2019 har det genomförts nio utbildningar.

Samverkansteam

för stöd till barn och föräldrar
i samband med separation

Syftet med projektet är att ge ett tvärprofessionellt samordnat stöd till föräldrar och barn i samband med konflikt eller separation och öka barnets delaktighet. Under 2019 spreds information om samverkansteam och verktyget DOORS, bland annat under ett riksdagsseminarium.

KIBB står för Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel. Genom insatsen får barn och föräldrar behandling parallellt. 2019 publicerades en avhandling som visar att bland de familjer som fått KIBB har våldet minskat eller upphört helt och måendet har förbättrats hos både barn och föräldrar.

Dagsattprataom.se lanserades på nytt hösten 2019, med tydligare målgruppsanpassning. Sidorna med information om sexuella övergrepp och våld uppdaterades. Under 2019 tilkom även en ny sida som riktar sig till barn som har föräldrar som inte bor tillsammans.

Stöd och behandling

för barn som utsatts för sexuella övergrepp,
sexuellt våld eller annat fysiskt våld

För att öka tillgången till stöd och behandling för barn som blivit utsatta har Stiftelsen Allmänna Barnhuset tagit fram en modell kallad Det fjärde rummet. Modellen presenterades vid en slutkonferens under hösten 2019 och kan tillämpas redan idag. Modellen Det fjärde rummet beskrivs utförligt i en särskild vägledning.

Om Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Stiftelsen Allmänna Barnhuset grundades 1633 och är idag en statlig stiftelse. I reglementet beskrivs stiftelsens ändamål att verka för god vård och uppfostran av barn som är i behov av särskild omsorg och en i övrigt förbättrad social barnavård. Stiftelsen Allmänna Barnhuset har till uppgift att bedriva, stödja eller på annat sätt främja upplysning och forskning samt pröva nya åtgärder inom området.

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, är idag en betydelsefull utgångspunkt i Stiftelsen Allmänna Barnhusets verksamhet i att stärka barn och ungdomar i utsatta livssituationer.

Styrelsen har tagit beslut att Stiftelsen Allmänna Barnhuset ska vara en aktiv nationell aktör att initiera praktik relevant och tillämpbar forskning samt utvecklingsprojekt för att göra verklig skillnad för barn i utsatta situationer. Med en tydlig prioritering och målstyrning av verksamheten bidrar Stiftelsen Allmänna Barnhuset till att barnkonventionen omsätts i praktiken. Styrelsen har pekat ut fem prioriterade områden:

- Barnets rätt till information, stöd och behandling kring våld och sexuella övergrepp
- Barnets rätt till information och delaktighet samt stöd och utveckling i samband med separation eller vårdnadstvist
- Barnets rätt i sociala barnavården med fokus på deras rätt till utveckling, hälsa, skolgång, information och delaktighet
- Barnets rätt i migration med fokus på deras rätt till information och skolgång
- Barnets rätt till information, delaktighet och utveckling som har en förälder med psykisk- eller somatisk sjukdom, missbruk eller funktionsnedsättning

I vårt arbete tar vi alltid hänsyn till barnets rättigheter med dess grundstenar att skydda, stödja och utveckla varje barn utifrån dess för-

utsättningar, och innehåller därmed alla dessa komponenter. Genom artikel 6 om barnets rätt till utveckling har vi särskilt inriktning på förebyggande och främjande insatser i våra ovanstående områden.

Barn har rätt att växa upp med bästa möjliga hälsa under trygga och goda förhållanden och att skyddas mot alla former av utnyttjande och övergrepp. Barn som upplever våld eller själva utsätts för våld och sexuella övergrepp riskerar att utveckla psykisk ohälsa som påverkar deras utveckling. Barn som har en förälder med svår psykisk sjukdom eller somatisk sjukdom, missbruk och funktionsnedsättning är en annan identifierad riskgrupp.

Barn som blir omhändertagna av samhället på grund av omsorgssvikt eller av eget beteende har många gånger växt upp med erfarenheter av våld och/eller sexuella övergrepp. När samhället griper in och omhändertar och placerar ett barn ska det ske utifrån barnets bästa och barnet ska ges bästa möjliga förutsättningar.

Varje barn är expert på sitt liv och en viktig del i varje människas utveckling är att få uttrycka sina upplevelser och erfarenheter och att bli tagen på allvar. Vuxnas ansvar är att möjliggöra barnets inflytande och delaktighet genom att våga se, våga fråga, våga lyssna och agera i alla frågor som berör barn. Därför är artikel 12 om barnets rätt till inflytande och delaktighet en viktig del i alla våra målområden.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset samverkar med ett stort antal aktörer och verksamheter inom kommuner, landsting/regioner, statliga myn-

digheter, universitet, högskolor och idéburen sektor. Bland annat genom att stödja forskning, bedriva metodutveckling, öka kompetensen hos professionella som möter barn samt att påverka beslutsfattare.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset kommunicerar sina prioriterade frågor med stöd av fakta från forskning och praktik. Exempel på detta är Stiftelsen Allmänna Barnhusets webbplatser och sociala kanaler där vi informerar om aktuell forskning, utbildning och utvecklingsprojekt samt sprider kunskap via rapporter och filmer.

Mötesplatser som Barnrättstorget, Barn-rättsdagarna och andra arrangemang av konferenser och seminarier samt rundabordssamtal och direkta dialoger med aktuella aktörer är en annan form av spridning av våra prioriterade frågor.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är förvaltare av Stiftelsen Stockholmsfonden. Enligt stadgarna

ska avkastningen från Stockholmsfonden komma barn i Stockholms Stad tillgodo som bidrag för sådan barnavårdande verksamhet som avses i Stockholmsfondens stadgar.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är förvaltare av avkastningen på kapitalet i Wennerqvistska fonden. Enligt fonden ska medel gå till "invalidiserade, hjälpbehövande barn och ungdomar under 21 år, vilka ej erhålla fortlöpande understöd av kommun eller är omhändertagna av barnavårdsnämnd".

Inom ramen för Stiftelsen Allmänna Barnhuset ägs och förvaltas två fastigheter i Stockholm som en långsiktig investering för att ge betydande avkastning liksom nedanstående bolag.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har två helägda dotterbolag, Sättra Bruk AB och Allmänna Barnhuset i Stockholm AB.

Styrning och ledning

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är moderstiftelse i en koncern med de två helägda dotterbolagen Sättra Bruk AB och Allmänna Barnhuset i Stockholm AB. Under 2019 har styrelsen tagit flera strategiska beslut för att Stiftelsen Allmänna Barnhuset ska vara en aktör som bidrar med att omsätta barnkonventionen i praktiken.

Styrelsen har beslutat att förutom att använda avkastning, att även använda en del av det egna kapitalet för underhåll av fastigheter samt för att stimulera forskning inom Stiftelsen Allmänna Barnhusets egna utvecklingsprojekt. Styrelsen har beslutat att långsiktigt prioritera utveckling och spridning av följande: Skolfam, Letterbox Club i Sverige, Samverkansteam, BRA-samtal, KIBB, Efter barnförhöret, Dags att prata om och våld mot barn.

En förutsättning för Stiftelsen Allmänna Barnhuset att ge medel till forskning och bedriva utvecklingsprojekt är en god och stabil ekonomi. Under 2019 har styrelsen prioriterat omfattande underhåll och investeringar för att på sikt öka avkastning på sina två ägda fastigheter, Fasaden och Geten.

Fastigheter

Under 2019 har styrelsen tagit flera beslut kring de två ägda fastigheterna Fasaden och Geten.

I fastigheten Geten färdigställdes en kontorslokal under 2019. I samband med ombyggnaden av butiksloken till kontorslokal uppdragades att gårdsbjälklaget behövde byggas om då det fanns risk för inläckage till den blivande kontorslokalen samt den övriga källaren.

Under 2017 fattade styrelsen beslut om en ombyggnad av vinden till fyra lägenheter inklusive flytt av förråd från vind till källare samt bygge av ett nytt tak till fastigheten Geten. Projektet påbörjades under 2017, byggnationerna påbörjades under 2018 och projektet var klart 2019.

Under 2018 fattade styrelsen beslut att genomföra en fönsterrenovering i fastigheten Fasaden. Arbetet påbörjades under 2018 och slutbesiktigades under 2019.

Allmänna Barnhuset i Stockholm AB - utbildning, konferenser och bokförsäljning

Allmänna Barnhuset i Stockholm AB bedriver sedan 2015 utbildning, konferens och bokförsäljning. Bolaget har sin verksamhetsgrund i det reglemente som styr moderstiftelsen, Stiftelsen Allmänna Barnhuset, att verka för god vård och uppfostran av barn i utsatta situationer. Barnkonventionen är en betydelsefull utgångspunkt i bolagets verksamhet.

Allmänna Barnhuset i Stockholm AB:s verksamhet delas upp i följande kategorier:

- Utbilda för att ge teoretiska kunskaper
- Utbilda för att nå ut med praktiska färdigheter
- Utbilda fram till licens
- Lyfta frågor kring barnrättsperspektivet
- Sprida resultat från Stiftelsen Allmänna Barnhusets forskning och metodutveckling

Under 2019 har bolaget fortsatt att utveckla sin verksamhet. Allmänna Barnhuset i Stockholm AB har genomfört tre konferenser under året:

- BRA-konferens med temat samtal med barn i Stockholm
- Skolfams nationella konferens i Malmö
- Barnrättstorget i Almedalen.

Under 2019 slutfördes den sjunde utbildningsomgången av KIBB (Kognitiv integrerad behandling vid barnmisshandel), den åttonde genomfördes och den nionde påbörjades. Det genomfördes tre utbildningar i BRA-samtal, en fjärde påbörjades och en utbildning för regionala utbildare i BRA-samtal. Efter Barnförhåret genomförde nio utbildningar under 2019.

Allmänna Barnhuset i Stockholm AB har under 2019 tryckt upp nya upplagor av BRA Guiden, antologin Barns rätt som anhöriga, KIBB-manualen samt Rättighetsbärare eller problembärare.

Under 2019 sålde Allmänna Barnhuset i Stockholm AB totalt 3 702 böcker. Under året lanserades tre nya publikationer för försäljning:

- När någon gjort dig illa
- När någon gjort dig illa (yngre barn)
- När någon gjort ditt barn illa

Sätra Bruk AB

Sätra Bruk AB är en långsiktig investering sedan 1935 som syftar till att ge en betydande avkastning till Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Sätra Bruk AB bedriver skogsbruk, jordbruk, gäst- och konferensverksamhet, kraftproduktion vid tre mindre kraftverk, förvaltning av värdepapper samt fastighetsförvaltning. Sätra Bruk ligger i Västergötland.

Under 2019 har styrelsen för Sätra Bruk fattat flera strategiska beslut såsom:

- Från och med den 1 januari 2019 har Södra Skogsägarna påbörjat sitt arbete som ny

skogsförvaltare och även sammanställt en ny skogsbruksplan för perioden mellan 1 augusti 2019 och 1 augusti 2029.

- Det femte jaktarrendet upphandlades med start i juli 2019.
- Jordbruksarrendet har sagts upp och arbetet med ny upphandling har påbörjats under 2019.
- Anläggning av ett nytt omlöp kring Herrgårdsdammen har avslutats under 2019.
- Anläggning av ett nytt reningsverk för avloppet har påbörjats under 2019.
- En markundersökning avseende miljögifter har genomförts och provsvar har lämnats till Miljöförvaltningen i Skaraborg.
- En fortsatt satsning och upprustning av hotell- och konferensverksamheten bland annat genom anställning av hotellchef, ny webbplats och nytt bokningssystem samt ökad merförsäljning.

Under 2019 har styrelsen för Sätra Bruk AB och moderstiftelsen haft ett möte tillsammans för att diskutera gemensamma strategiska frågor.

Sätra Bruk har som ambition att vara en viktig mötesplats för barnrättsfrågor med fokus på barn i utsatta situationer. Under året har flera utbildningar genomförts på Sätra Bruk, däribland utbildning i KIBB, BRA-samtal och utvecklingsdagar för Skolfam. Flera aktörer från kommuner, regioner och landsting har mötts på Sätra Bruk för erfarenhetsutbyten och kompetensutveckling. Under 2019 har Sätra Bruk AB och Stiftelsen Allmänna Barnhuset planerat för att lansera mötesplatsen Barnrättscenter på Sätra Bruk.

Organisation

Stiftelsen Allmänna Barnhuset leds av en styrelse med en ordförande och sex ledamöter, varav tre ska vara forskare samt tre ska vara politiker. Ordföranden och ledamöterna utses av regeringen och har en mandatperiod på fyra år. Regeringen har förordnat följande styrelse för Stiftelsen Allmänna Barnhuset fram till 31 december 2021.

Styrelse 2018

Ordförande

Anne Marie Brodén

Ledamöter

Boel Andersson Gäre

Fredrik Lundh Sammeli

Marie Sallnäs

Lars Svedberg

Per-Inge Lidén

Ulrika Heie

Styrelsen har haft sju möten under 2019.

Generalsekreterare

Cecilia Sjölander

Medarbetare 2019

Bengt Söderström, Bonnie Friedh, Carolina Jernbro, Ellinor Åslin Hägg, Emma Tengwall, Henna Ohranen, Johan Radix, Johanna Thulin, Marianne Gabrielsson, Marie Grahm, Martina Marklund, Monica Achá Sonesson, Rikard Tordön, Semeh Maaroufi, Susanne Björk, Sofia Lager Millton, Solveig Dalgrund, Philippa Hultkvist, Åsa Landberg och Åsa Lundström Mattsson.

Vision

”Barn som lever i utsatta livssituationer ska ges samma möjligheter till goda uppväxtvillkor som andra barn.”

1

Stödjer forskning

Stiftelsen Allmänna Barnhuset delar årligen ut medel till forskning som är fokuserad på barn- och ungdomsfrågor med social och psykosocial inriktning. Vi stöttar forskning som bedöms vara till nytta för samhället och/eller den sociala praktiken.

2

Driver utvecklingsprojekt

Stiftelsen Allmänna Barnhuset driver olika utvecklingsprojekt. Det kan t.ex. handla om att samla och sprida kunskap inom olika ämnesområden, stödja utvecklingsarbete av behandlingsmetoder, gruppverksamhet och socialt arbete som rör barn och ungdomar.

3

Sprider kunskap

Stiftelsen Allmänna Barnhuset ger ut böcker och rapporter i frågor som rör socialt utsatta barn och unga. Böckerna/rapporterna är huvudsakligen kunskapssammanställningar inom ett särskilt område, eller redovisningar av forskningsprojekt. Vi ordnar också konferenser, seminarier och utbildningar för att sprida kunskap från aktuell forskning.

Sammanfattning

2019 har varit ett händelserikt år med flera strategiska beslut från styrelsen som innebär en tydlig verksamhetsinriktning. Stiftelsen Allmänna Barnhuset har under 2019 arbetat för att barnkonventionen ska bli lag, som är en viktig utgångspunkt i vårt arbete.

För att bidra till att barnkonventionen omsätts i praktiken har styrelsen pekat ut några prioriterade områden för år 2019: Barn i sociala barnavården, Våld mot barn, Barn till föräldrar som separerar och Barn som anhöriga. Forskning och utvecklingsprojekt har varit grunden för spridning av kunskap på mötesplatser och i våra digitala kanaler samt deltagande i samråd, referensgrupper och svar på remisser.

Avkastning på kapital och bolag är en förutsättning för verksamheten men även medel från andra aktörer. Stiftelsen Allmänna Barnhuset har ansökt om och delvis beviljats medel från regeringen kring studier för våld mot barn och utveckling av modell för stöd och behandling till barn som utsatts för våld och sexuella övergrepp. Under 2019 fick Efter barnförhöret medel från Vinnova för planering av implementering av modellen, och projektet Barns Rätt som Anhöriga fick medel från Arvsfonden för utveckling av BRA-samtal för yngre barn.

Stödjer forskning

Under 2019 inkom fyra forskningsrapporter till Stiftelsen Allmänna Barnhuset som berörde ämnesområdena barn som anhöriga, barns delaktighet och barn som utsatts för våld.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har under 2019 beviljat 2 miljoner kronor i forskningsanslag till nio projekt inom områden som barn i samhällsvård, barn i riskmiljöer och våld mot barn.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har inom ramen för utvecklingsarbeten i de fem prioriterade områdena bedrivit forskning för ca 3,8 miljoner kronor. Forskningen rör bland annat uppföljning av metoderna Skolfam, Efter barnförhöret och KIBB samt studierna Våld mot barn och ungdomars utsatthet för sexuella övergrepp.

Driver utvecklingsprojekt

Stiftelsen Allmänna Barnhuset medverkar till att förverkliga barnets rättigheter i Sverige genom flera utvecklingsprojekt.

Skolfam är idag den bäst dokumenterade modellen för att främja en gynnsam skolutveckling för familjehemplacerade barn. Då Skolfams rapport skrevs 2019 var 23 kommuner anslutna till Skolfam.

KIBB – Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel, är en behandlingsmodell för familjer där det förekommit barnmisshandel. Under 2019 publicerades avhandlingen Putting words to child physical abuse: Possible consequences, the process of disclosure, and effects of treatment av Johanna Thuiln vid Linnéuniversitetet. I de familjer som deltagit i studien har våldet minskat eller upphört helt och måendet har förbättrats för både barn och föräldrar. De barn som intervjuats är mycket

positiva till behandlingen och den har visat sig fungera bra och ge goda effekter även för barn till föräldrar födda utanför Norden. I slutet av 2019 har sammanlagt 218 personer från 53 kommuner genomfört utbildningen.

Webbplatsen www.dagsattpratoom.se informerar om sexuella övergrepp, med syfte att förebygga, upptäcka och stödja barn och unga som blivit utsatta, eller riskerar att bli utsatta för sexuella övergrepp. Under 2019 lanserades två nya flikar på dagsattpratoom.se med fokus på våld mot barn och barn vars föräldrar är separerade.

Inom projektet BRA - Barns rätt som anhöriga genomfördes fyra utbildningar i BRA-samtal. I februari hölls en nationell konferens inom temat samtal med barn, med fokus på barnets rätt som anhörig. Hösten 2019 beviljades medel från Arvsfonden för utveckling av BRA-samtal för yngre barn.

Under 2019 medverkade Stiftelsen Allmänna Barnhuset i ett seminarium om stöd till barn och föräldrar i samband med konfliktfyllda separationer eller vårdnadstvister. Seminariet arrangerades i riksdagen tillsammans med Fredrik Lundh Sammeli (S), ordförande justitieutskottet, och Ulrika Heie (C), riksdagsledamot, från Tvärpolitiska Barnnätverket.

Under 2017 beviljades medel från regeringen för att utveckla en modell för stöd och behandling till barn som utsatts för sexuella övergrepp, sexuellt våld eller annat fysiskt våld, så att fler barn får det stöd och den rehabilitering de behöver. Projektet som var en försöksverksamhet i tre regioner; Gävleborg, Jönköping och mellersta Skåne samt två tilläggsområden; Gotland och centrala och västra Östergötland, avslutades och slutrapporterades under 2019.

Letterbox Club Sverige är ett samarbete med Region Jönköping och baseras på den engelska modellen med samma namn, med syfte att stimulera och väcka barnens lust att läsa, räkna och lära sig, genom att skicka paket med böcker,

er, spel och skrivmaterial till dem. 2019 deltog 340 barn från 21 kommuner i Letterbox Club Sverige, där mottagarna var barn som bor i familjehem eller barn som lever i familjer med långvarigt försörjningsstöd.

Under 2019 fortsatte Stiftelsen Allmänna Barnhuset att sprida arbetsmodellen Efter Barnförhåret. Nio heldagarsutbildningar och flera föreläsningar har genomförts under året. Under 2019 beviljades medel från Vinnova för att planera implementering av modellen. Efterfrågan på utbildningen är mycket stor och fler utbildningar planeras 2020.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är en samarbetspart i föreningen Knas hemmas treåriga Arvsfondprojekt, Rätt-ish hemma. Syftet är att skapa en nationell utbildning riktad till barn och unga som är samhällsplacerade idag. Stiftelsen Allmänna Barnhuset har bland annat ansvar för vuxenreferensgruppen som under året hade en kick-off samt två referensgruppsmöten.

Sprider kunskap

Under året har Stiftelsen Allmänna Barnhuset anordnat, närvarat och deltagit på olika mötesplatser, som en del i uppdraget som kunskaps-spridare. Stiftelsen publicerar och sprider också kunskapsmaterial i form av rapporter, böcker och filmer.

MÖTESPLATSER

Under Barnrättsdagarna 2019 som hade fokus på "Barn i utsatta situationer" kopplat till våld, separationer & vårdnadstvister samt barn i kontakt med socialtjänsten lyftes nationella, regionala och lokala exempel på hur vi kan säkerställa att alla barn får sina rättigheter tillgodosedda utifrån deras behov för att de ska ges grundförutsättningarna för att delta i samhället på lika villkor enligt barnkonventionen och svensk lagstiftning. UR var på plats och spelade in plenarföreläsningarna som senare under året visades på Kunskapskanalen.

Barnrättstorget är den självklara mötesplatsen för kunskapsspridning och kunskapsutbyte om barnrättsfrågor i Almedalen och anordnas i samarbete med Barnombudsmannen. Förutom att delta på plats kunde man också välja att se alla Stiftelsen Allmänna Barnhusets egna seminarier som livesändes på Facebook. Totalt har våra livesända seminarier och panelsamtal haft 8 957 visningar på Facebook.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är medlem i det nordiska samarbetet för den Nordiska Barnavårdskongressen, The Nordic Congress on Child Welfare, sedan 1965. Kongressen genomförs vart tredje år och värdskapet roterar bland medlemsländerna. Under 2019 utvärderades den kongress som genomfördes i Reykjavik, Island 2018 samtidigt som planeringen för den kommande kongressen i Danmark 2021 påbörjades.

Genom sociala medier skapas dessutom möjligheten att få mer personliga relationer med verksamhetens målgrupper och följare. Stiftelsen Allmänna Barnhuset sprider kontinuerligt information om pågående verksamhet via sociala medier, inte sällan genom bilder och mer personliga texter om verksamheten. Interaktiviteten i sociala medier ökade markant under 2019. Under året startade Stiftelsen Allmänna Barnhuset ett konto på Instagram, samt ökade aktiviteten på det befintliga kontot på LinkedIn, för att nå ännu fler målgrupper utöver de på Twitter och Facebook.

PUBLIKATIONER

Det mesta av verksamheten förmedlas via hudsajten www.allmannabarnhuset.se. Under året 2019 har vi haft 38 935 besökare på webbplatsen som tillsammans har tittat på 169 398 sidor och laddat ner 17 299 av Stiftelsen Allmänna Barnhusets pdf:er. Vi sprider också

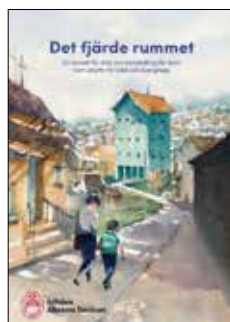
kunskapen vidare ut till en större krets via våra sociala kanaler, framförallt på Facebook och Twitter, där följarna ständigt ökar för varje år och blir allt mer interaktivt engagerade. Följande skrifter spreds mest under 2019 (via hemsidan, konferenser och utbildningar):

- När någon gjort dig illa/När någon gjort ditt barn illa
- Det fjärde rummet – en modell för stöd och behandling
- Stöd och behandling för barn som utsatts för våld och sexuella övergrepp
- Våga se, våga agera
- Efter barnförhöret – en modell för att ge stöd och information till barn och föräldrar vid misstanke om barnmisshandel
- Dags att prata om sexuella övergrepp – handledning till skolans personal
- Det gäller en av fem – fakta om barn, sexuella övergrepp och sexuell exploatering 2014
- Våld löser inget!
- Det är mitt liv! Om sambandet mellan barnmisshandel och att inte få välja sin framtida partner
- Den bästa och svåraste uppgiften i världen – barnuppfostran och konflikthantering bland föräldrar i Sverige 2017
- Barn med föräldrar på olika håll
- Slutrapport Samverkansteam – för stöd till barn och föräldrar i samband med separation

Utöver publikationerna sprider Stiftelsen Allmänna Barnhuset kunskap genom filmer. Filmerna inom temat våld mot barn hade tillsammans ca 16 500 visningar under 2019. Barns rätt som anhängare lanserade en ny film i februari, som hade ca 10 000 visningar fram till årsskiftet.

Urval av aktuellt material 2019

Publikationer

Det fjärde rummet

Projektrapport: Stöd och behandling

Skolfams årsrapport 2018

När någon gjort dig illa

Handledning Dags att prata om

Våld löser inget!

Våga se, våga agera

Efter barnförhöret

Filmer

Ni vuxna är så jävla viktiga för oss

När någon gjort dig illa

Film om BRA - Barns rätt som anhöriga

Konsekvenser av olika former av utsatthet (översatt från en engelsk version)

Det fjärde rummet

Barn i den sociala barnavården

Forskning visar att barn i samhällsvård löper större risk att utveckla ohälsa, en ogynnsam utveckling och sämre skolresultat än andra barn. I Sverige finns begränsat med forskning inom området och beprövade metoder och modeller som syftar till att motverka riskfaktorer för barn i samhällsvård saknas nästan helt. Barn i samhällsvård är en grupp som generellt sett är i större behov av förebyggande stöd för att ges samma möjligheter i livet som andra barn. Därför driver och samordnar Stiftelsen Allmänna Barnhuset två förebyggande insatser med fokus på inläring och skolrelaterad utveckling för barn i den sociala barnavården, Skolfam och Letterbox Club Sverige, samt är en samarbetspart i föreningen Knas hemmas Arvsfondprojekt, Rätt-ish hemma.

Barnkonventionens artikel 6 fastslår varje barns rätt till liv och utveckling. Möjlighet att klara sin skolgång ger goda förutsättningar för en god hälsa och utveckling. Alla barn har rätt att komma till tals och bli hörda, enligt artikel 12 i barnkonventionen. Skolfam ger barn i familjehem ökade möjligheter att få sina röster hörda i en fråga som berör dem – deras skolgång. Enligt artikel 20 är staten skyldig att erbjuda skydd och stöd åt barn i samhällsvård. Artikel 28 i barnkonventionen innefattar att alla barn har lika rätt till grundskola. Staten bär ett särskilt ansvar för placerade barns hälsa, utveckling och skolgång, därmed krävs särskilda åtgärder för att ge barn i samhällsvård samma förutsättningar för en god hälsa, utveckling och skolgång som andra barn.

Barnrättskommittén kommenterade 2015 bland annat att barn inte kommer till tals eller lyssnas på i tillräcklig omfattning i praktiken och barn från utsatta och marginaliserade familjer diskrimineras. Skolfam och Letterbox Club Sverige tillgodoser behov hos barn i familjehemsvård inom området skola men har även potential att inspirera till utvecklingen av arbetssätt för fler utsatta grupper. Barnrättskommittén noterar stora kommunala skillnader vad gäller stöd åt barn i socialt utsatta livssituationer. Alla barn i samhällsvård har rätt till förebyggande kompensatoriskt stöd i skolan, oberoende av vilken kommun de bor i.

Skolfam

Arbetsmodellen Skolfam är idag den bäst dokumenterade modellen för att främja en gynnsam skolutveckling för familjehemplacerade barn. Barn som är placerade uppvisar lägre skolresultat än andra barn. Att klara av skolan är en viktig skyddsfaktor. Forskning visar att för de barn som går ut årskurs nio med behörighet att söka till gymnasiet halveras riskerna för att hamna i utanförskap.

BAKGRUND

Skolfam startade i Helsingborg år 2005. Sedan 2008 har Stiftelsen Allmänna Barnhuset haft en aktivt stödjande roll i etableringen av Skolfam i Sverige. Verksamheten har understött arbetet lokalt i kommunerna genom att tillhandahålla konferensgård, arrangera konferenser och utvecklingsmöten, projektplats på nätet och ta ansvar för att leda arbetet i den nationella styrgruppen. Sedan 2013 har Stiftelsen Allmänna Barnhuset varit arbetsgivare åt den nationella samordnaren, med huvudsakligt uppdrag att administrera, kvalitetssäkra och sprida arbetsmodellen i Sverige. Idag är tre personer anställda på Stiftelsen Allmänna Barnhuset för att på hel- eller deltid jobba med Skolfams nationella samordning.

Skolfam är den arbetsmodell som hittills visat de mest lovande dokumenterade resultaten i arbetet att stärka skolresultat för familjehemplacerade grundskolebarn, och genom sitt engagemang i Skolfam fyller Stiftelsen Allmänna Barnhuset det behov av samordning som ingen myndighet eller annan organisation ansvarar för. Genom detta stärks möjligheterna för Skolfam som arbetsmodell att etableras utan att kvaliteten urvattnas.

RESULTAT 2019

Under 2019 fanns Skolfam i 23 kommuner och bestod av 39 aktiva team. Skolfam finns i sex av de nio största kommunerna i Sverige men inte i någon av de 185 minsta. Det är positivt att Skolfam finns i de större kommunerna och att samtliga större kommuner har fler än ett team, men det är också olyckligt att Skolfam lyser med sin frånvaro i många kommuner. Detta blir problematiskt i förhållande till Barnrättskommitténs kritik av Sverige avseende likabe-

handling av barn. De barn som är placerade i familjehem i kommuner av mindre storlek bör ha samma rätt till Skolfam som barn boende i större kommuner.

Följande kommuner var anslutna till Skolfam år 2019: Enköping, Falkenberg, Gotland, Göteborg, Gävle, Helsingborg, Härnösand, Katrineholm, Kungsbacka, Landskrona, Malmö, Motala, Nacka, Norrköping, Skellefteå, Sollentuna, Stenungsund, Stockholm, Sundsvall, Tjörn, Trollhättan, Kristianstad och Östersund.

Styrgruppen för Skolfam består av ledamöter från de fyra regionerna Syd, Väst, Ost och Norr. Under 2019 har styrgruppen sammanträtt vid fyra tillfällen. Vid dessa möten är Stiftelsen Allmänna Barnhusets generalsekreterare ordförande och samordnaren är föredragande.

Skolfams kvalitet utvärderas varje år med hjälp av nationella enkäter som ger ett bra underlag för områden som behöver ses över. Svaren på en av enkäterna sammanställs av Stiftelsen Allmänna Barnhuset i Skolfams årliga rapport, där barnens uppnådda skolresultat, teamets organisation och eventuella förändringar och utmaningar redovisas.

Skolfams rapport trycktes i 100 exemplar som delades ut under konferensen och har laddats ned 65 gånger. Här presenteras delar av materialet som sammanställs utifrån den nationella enkät som teamen årligen svarar på. Sedan starten 2005 har totalt 1 181 barn kartlagts minst en gång i något Skolfam-team, varav 1 064 i de nu aktiva teamen. I augusti 2019 hade 240 Skolfam-barn från 38 av de 39 rapporterande teamen slutat grundskolan. Utöver detta finns 10 barn från tidigare team som hann sluta grundskolan innan teamen lades ned.

Av de 240 Skolfam-barn som slutat grundskolan, har 187 behörighet till ett nationellt gymnasieprogram direkt vid avslutningen i årskurs 9. Det är en andel som motsvarar 77,9 %. Enligt data från Socialstyrelsens rapport uppnår 52 % av pojkarna respektive 60 % av flickorna behörighet till gymnasiet. Sedan klarar ytterligare cirka 15 % behörigheten ett år efter examen från grundskolan, det vill säga 67 % pojkar och 75 % flickor. För Skolfam-barnens del är det i år 83,8 % som uppnår behörighet till gymnasiet efter ett kompletterande år, vilket innebär att Skolfam-barnen efter det året i stort sett uppnår samma resultat som riksgenomsnittet (84,3 %) för barn direkt efter årskurs 9.

De positiva erfarenheter som beskrivs av teamen är bland annat att Skolfam stärker familjehemsföräldrarna i sin roll som skolförälder och att samverkan stärks mellan socialtjänst, familjehem och skola, vilket skapar en helhetsbild av barnet. Skolfam-teamet blir som en brygga mellan familjehem och skola. Många team uppger att teamarbetet stärks av att vara samlokaliserade. Socialsekreterare får ny kunskap som leder till spridning av förhållningssätt om skolrelaterat arbete med familjehemsplacerade barn.

Av Skolfam-teamen uppger 32 av 40 team en hög eller mycket hög grad av barns delaktighet. Ett exempel på delaktighet är att barnet bjuds in till att delta vid Skolfam-möten. Den utvärdering som ska göras med barnet en gång per läsår bidrar också till möjligheten att tillvarata barnets åsikter. Kartläggningens resultat och återkoppling till skolpersonal är en annan framgångsfaktor som bidrar till en struktur som är till fördel för barnens utveckling.

Inför att barnkonventionen skulle bli lag genomfördes utvecklingsdagar 2019 för alla teammedlemmar på temat Barnkonventionen. En genomgång av Skolfams manual gjordes och utifrån arbetet under 2019 togs tre nya enkäter fram. Enkäterna vänder sig till barn, familjehemsföräldrar och skolpersonal och syftar till att utvärdera den egna medverkan i och upplevelsen av Skolfam. Barnens röster är inte bara av särskild betydelse vad gäller implementering och efterlevnad av barnkonventionen utan är också ett sätt att vidareutveckla, kvalitetssäkra och utvärdera Skolfams arbetsmodell.

I början av februari 2019 presenterades Skol-

fam för Köpenhamns kommun som intresserat sig för arbetsmodellen och i oktober besökte danska Socialstyrelsen Stiftelsen Allmänna Barnhuset för att få fördjupad information om Skolfams arbetssätt och resultat. Skolfams nationella samordnare har deltagit med sin kompetens om familjehemsplacerade barn genom att bland annat möta Regionbibliotekens representanter och delta i två panelsamtal tillsammans med Barnafrid på Barnrättstorget och Regionbiblioteken under Almedalsveckan.

Skolfams årliga konferens 2019 anordnades i Malmö under temat "Barnets röst – en framgångsfaktor". Konferensen är öppen för alla som vill ta del av föreläsningar och seminarier som har bäring på placerade barn. Målgrupper för konferensen är främst de som i sitt yrke möter barn som är placerade till exempel specialpedagoger, psykologer och socialsekreterare. Konferensen hade cirka 185 deltagare som fick lyssna till bland annat Marie Lundin Karphammar, Johan Melander Hagborg, Anna-Eva Hallin och Ylva Mårtens.

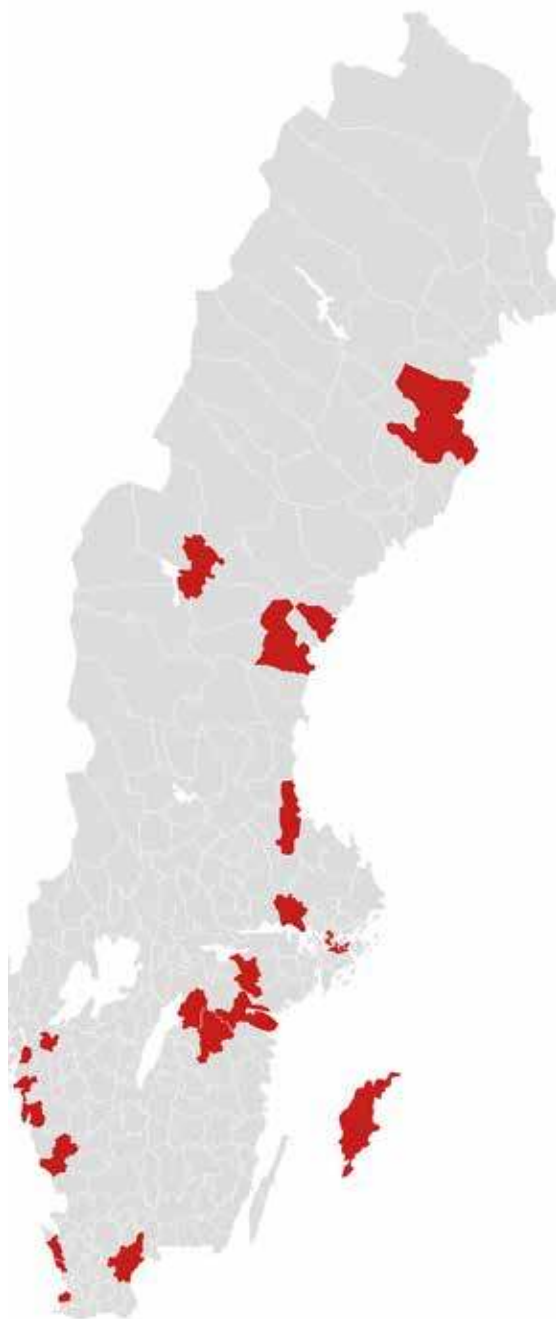
Skolfam har en egen hemsida www.skolfam.se samt en Facebook-sida med över 400 följare för spridning av arbetsmodellen. Under det gångna året syntes Skolfams arbete i ett flertal dagstidningar och facktidningar så som familjehemmet.se, sydsvenskan.se, dagenssamhalle.se och elevhalsan.se.

FORSKNING

Forskning om Skolfams arbetsmodell och resultat har pågått under 2019, för en doktorsavhandling av Rikard Tordön på Linköpings universitet, Barnafrid. Avhandlingens preliminära titel är Preconditions for Health and School for Children in Out-of-Home Care. Syftet med studien är dels att skapa kunskap om psykologiska och kunskapsmässiga förutsättningar att klara skolan för barn i familjehem, dels att undersöka hur de förutsättningarna kan påverkas av att delta i arbetsmodellen Skolfam. Denna avhandling läggs fram i juni 2020.

Den andra forskningen som pågår är följd-forskning på effektutvärderingen som gjordes på uppdrag av Socialstyrelsen år 2015 av Centrum för Psykiatriforskning. Denna följdforskning fokuserar på att utvärdera Skolfams eventuella effekt på skolresultat i grundskolan. De

KOMMUNER ANSLUTNA TILL SKOLFAM UNDER 2019

båda barngrupperna, en grupp Skolfam-barn och en kontrollgrupp med barn i samhällsvård som inte ingått i Skolfam, följs upp efter att de slutat årskurs nio. Följdforskningen görs av Natalie Durbeej på Uppsala universitet och förväntas färdigställas år 2022.

ARBETET FRAMÖVER

Genom Skolfam främjas barnets rätt till individuellt anpassat pedagogiskt stöd vilket ökar deras chanser att klara sin skolgång - och därmed motverkas risken för ett liv i utanförskap och ohälsa. Att erbjuda familjehemsplacerade barn Skolfam är en investering i deras framtid och en vinst för hela samhället. Genom att implementera Skolfam kan skolan lättare leva upp till sitt kompensatoriska uppdrag och staten och kommunen till barnkonventionens grundprinciper.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset kommer fortsätta 2020 som nationell samordnare och bidra till att säkerställa utveckling av Skolfams arbetsmodell dess kvalitetssäkring och organisation.

En återkommande utmaning inom Skolfam har varit den underkapacitet som råder i många Skolfam kommuner. I snitt står lika många barn på kö som redan är inkluderade i Skolfam, vilket innebär en underkapacitet på 100 %. I stort sett är alla Skolfam kommuner behov av ytterligare ett eller flera team.

En annan utmaning är att många kommuner helt saknar ett Skolfam-team och det är ett förhållandevis svagt intresse utanför storstadsregionerna för att starta Skolfam. En annan svårighet som vi ser är finansiering, framförallt avseende de team som är i projektform.

Ytterligare utmaning som vi ser är en hög personalomsättning i Skolfam teamen framförallt svårigheter med rekrytering av psykologer.

Mot bakgrund av ovanstående utmaningar ser Stiftelsen Allmänna Barnhuset behov av att pröva och utveckla regionala team, men det förutsätter stöd av ekonomiska medel.

Letterbox Club Sverige

Studier visar att det finns tydliga samband mellan dåliga skolresultat och framtida psykosociala problem. Barn som bor i familjehem eller lever i familjer med långvarigt försörjningsstöd riskerar ofta att få sämre skolresultat än andra barn.¹ Därför är det viktigt att ge dessa barn extra stöd, för att de ska få samma rätt och möjlighet till utveckling som alla andra. Vi vet att om familjehemsplacerade barn slutar grundskolan med behörighet att söka till gymnasiet halveras deras risker för psykisk ohälsa i vuxen ålder.

Insatsen Letterbox Club Sverige kan vara ett grundläggande stöd i att skapa lust till lärande, då stimulans via paketen sker i hemmet som en förstärkning av den utbildning barnet får i skolan. Om lust uppstår ökar barnets förutsättningar att nå goda skolresultat. För att kunna erbjuda Letterbox Club Sverige med god kvalitet behövs en organisation som kan distribuera paketen och utveckla Letterbox Club Sverige.

Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till utbildning och utveckling, vilket är grunderna i Letterbox Club.² Dessutom ska konventionsstaterna sprida barnböcker så att barnet har tillgång till information och material som främjar välmående och hälsa.³

I barnets rätt till utbildning ska barnet stå i centrum och undervisningsmetoderna ska anpassas för barns skiftande behov. Det övergripande syftet med utbildning är att maximera barnets förmåga och möjlighet att delta fullt ut och på ett ansvarsfullt sätt i ett fritt samhälle. Utbildningen ska vara barnanpassad, inspirerande och motiverande för det enskilda barnet.⁴

Barnrättskommittén oroar sig för att det fortfarande finns stora skillnader mellan kommuner, län och regioner när det gäller nivåer av barnfattigdom och resurser som är tillgängliga för sociala tjänster för barn i riskzonen och akademiska resultat mellan olika skolor och regioner.⁵

Barnrättskommittén rekommenderar att stödet till behövande familjer ska stärkas, i synnerhet ensamstående familjer och de som lever under svåra socioekonomiska eller andra förhållanden.⁶ Dessutom rekommenderas att staten ska säkerställa adekvat tillsyn över situationen för barn som är placerade i samhällsvård.⁷

BAKGRUND

Letterbox Club startade i England för drygt 15 år sedan och är idag en insats som drygt 10 000 placerade barn årligen deltar i. Sedan 2014 har det arbetats med Letterbox Club i Sverige. Först genom pilotprojekt och metodutveckling och de senaste åren genom en spridning över hela landet. Letterbox Club Sverige är en insats som vänder sig till barn i familjehem eller barn i familjer som har försörjningsstöd. Syftet är att stimulera och väcka barnens nyfikenhet och lust att läsa, räkna och lära sig, genom att skicka paket med böcker, spel och skrivmaterial till barnen.

RESULTAT 2019

I den omgång av Letterbox Club Sverige som pågick under maj–oktober 2019 deltog 340 barn från 21 olika kommuner i Sverige. Inför denna omgång utökades antalet åldersgrupper från två till tre och omfattar nu ett paket till barn i årskurs F-1, ett till barn i årskurs 2–3

1. Social rapport, 2010. 2. Barnkonventionen, art. 28 e. 3. Barnkonventionen, art. 17 c. 4. Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 1, 2001, ss. 5–6. 5. CRC/C/SWE/CO/5, III A, punkt 11. 6. Barnrättskommitténs slutsatser och kommentarer, 2015, 48 a. 7. Barnrättskommitténs slutsatser och kommentarer, 2009, 37 a.

och ett paket till barn i årskurs 4–5.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har under 2019, tillsammans med engagerade kommuner deltagit med seminarier om Letterbox Club Sverige vid Bokmässan och Familjehemskonferensen.

Under 2019 hade Stiftelsen Allmänna Barnhuset tre olika mål för Letterbox Club Sverige. Det första var att erbjuda sitt deltagande i uppbyggnaden av Letterbox Club Sverige med stöd av den kompetens som stiftelsen har. Stiftelsen Allmänna Barnhuset har sedan flera år engagerat sig i arbetet med Letterbox Club Sverige och deltagit i dess utveckling. Huvudmannaskapet har då utgått ifrån kommunerna i Jönköpings län genom Region Jönköpings län. Mål två var att avsätta medel för en kvalitativ studie. Pengar till en studie avsattes men användes aldrig. Det finns dock fortfarande ambitioner att genomföra en studie.

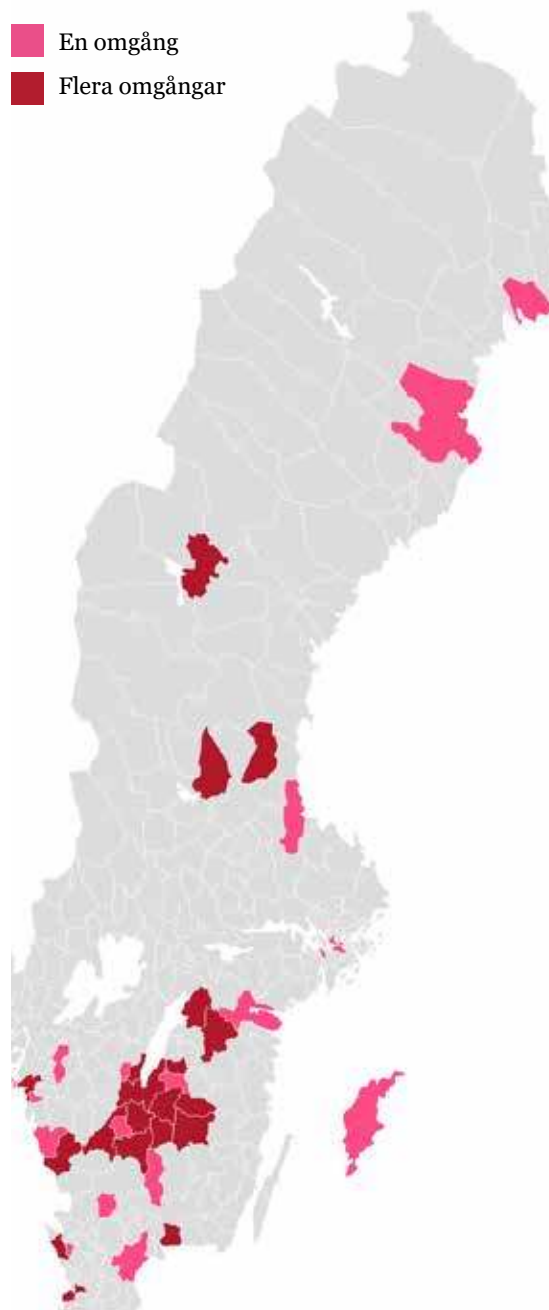
Enligt mål tre skulle Stiftelsen Allmänna Barnhuset förbereda att inom ett par års tid kunna organisera Letterbox Club genom utbildningsbolaget Allmänna Barnhuset i Stockholm AB (ABiS). I september 2019 tog Stiftelsen Allmänna Barnhuset över huvudmannaskapet för utvecklingen av Letterbox Club i Sverige. För omgång 2020 kommer försäljning och distribution av Letterbox-paket att organiseras genom ABiS.

ARBETET FRAMÖVER

Det finns flera spännande utvecklingsmöjligheter för Letterbox Club Sverige. Dels med förbättringar i nuvarande koncept samt med att utveckla paket till barn som är äldre än 11 år och yngre än 6 år.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset ser behov av att utveckla paketen utifrån ett tillgänglighetsperspektiv både kring mångspråk och för barn med svårigheter gällande lärande, medel kommer att sökas 2020. Projektmedel kommer sökas för att utveckla en spelapp som lockar till att använda materialet i paketen, både för barnet på egen hand, men också tillsammans med föräldrar eller andra vuxna kring barnet. Under 2020 publiceras en rapport som ger en överblick av Letterbox Clubs utveckling i Sverige.

KOMMUNER SOM DELTAGIT I LETTERBOX CLUB SVERIGE FRAM TILL 2019

Barns och ungas delaktighet i den sociala barnavården

Barnrättskommittén är bekymrad över att vissa barn inte känner att de har något inflytande i frågor som rör deras tillvaro. Kommittén rekommenderar också Sverige att vidta åtgärder för att säkerställa att principen om barnets bästa utgör grunden i handläggningen och i alla beslut och nämner särskilt de sociala myndigheterna. Barnrättskommittén rekommenderar Sverige att erbjuda systematisk och fortlöpande utbildning till alla personer som arbetar med och för barn. Barnrättskommittén noterar med oro att rätten för barnet att bli hörd är otillräckligt implementerad, bland annat i samband med socialtjänstens utredningar.⁸

RÄTT-ISH HEMMA: BARNKONVENTIONEN FÖR DIG SOM BOR I FAMILJEHEM/HVB

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är en samarbetspart i föreningen Knas hemmas treåriga Arvsfondprojekt, Rätt-ish hemma. Syftet med projektet är att skapa en nationell utbildning riktad till barn och unga som är samhällsplacerade idag. Det handlar om att barn och unga ska få god kännedom om sina rättigheter, ha goda möjligheter att påverka villkoren kring sin placering och känna sig delaktiga och få sina röster hörda. De ska även få kunskap om vart de kan vända sig om något inte fungerar som det är tänkt i placeringen. Projektets målgrupp, barn och ungdomar 12–20 år som just nu är i en placering, kommer att vara delaktiga i att utforma utbildningen.

Under workshops och träffar skapar unga material tillsammans som belyser vardagen i familjehem/jourhem och som blir grunden till utbildningsmaterialet. Efter projektets slut kommer den färdiga utbildningen, "Dina rättigheter som placerad" att spridas nationellt, digitalt för att kunna nå så många placerade ungdomar som möjligt. Utbildningspaketet kommer att säljas till kommuner och socialtjänst samt via familjehemsutbildningarna nationellt.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har i projektet ansvar för vuxenreferensgruppen, som under året deltagit i en kick-off på ön Ekskäret och haft två ytterligare referensgruppsmöten för att ge input till projektet. I övrigt har Stiftelsen Allmänna Barnhuset bidragit med kunskap om digitala lösningar och hemsida samt under ett möte med SKR för att diskutera samarbetsytor.

BARNRÄTTSSMEDJA FÖR BARNKONVENTIONENS GENOMFÖRANDE I DEN SOCIALA BARNAVÅRDEN

I samarbete med barnrättsorganisationen Maskrosbarn har Stiftelsen Allmänna Barnhuset under året arbetat fram en idé för nytt forum en Barnrättssmedja på Sättra Bruks Herrgård. Tanken är att skapa ett forum där strategiskt viktiga personer för barnkonventionens genomförande har en möjlighet att tillsammans diskutera, processa, inspireras och vidga vyerna för att föra det redan pågående arbetet framåt. Den övergripande målsättningen är att öka barnets rätt till delaktighet och att komma till tals inom Socialtjänsten - barnets röst ska finnas med i hela processen från förhandsbedömning till insats och att insatserna ska motsvara barnets behov.

Personer som bjuds in till Barnrättssmedjan ska ha en lednings- utvecklar- eller samordningsfunktion, inom statlig eller kommunal/ regional verksamhet, med ansvar för att fördjupa arbetet med barn och ungas delaktighet inom socialtjänsten. Programmet kommer bestå av föreläsningar som gäller aktuella satsningar och nyheter på området. Det kommer också ges utrymme för deltagarna att utbyta erfarenheter om pågående utvecklingsarbetet i regionerna, forskning eller dilemman som rör ämnesområdet. Barnrättssmedjan kommer att ersätta de årliga nätverksträffar som tidigare arrangerats för socialtjänstens FoU-enheter.

8. CRC/C/SWE/CO/5, punkt 19, 20.

Barn som anhöriga

Barn och unga som är anhöriga är en sedan länge känd riskgrupp för att utveckla egen psykisk och fysisk ohälsa. Även om det är olika hur barn drabbas så är det vanligt att oro för föräldern och situationen i familjen påverkar skolarbetet, barnets fritid, lek och vila.⁹ Sedan 2010 har det funnits en bestämmelse i hälso- och sjukvårdslagen (HSL) att personal är skyldiga att särskilt beakta barns behov av information, råd och stöd.¹⁰ Även om utvecklingen gått framåt är det fortfarande många barn som inte får den information och det stöd som de behöver.

Barnrättskommittén är bekymrad över att vissa barn inte känner att de har något riktigt inflytande i frågor som rör deras tillvaro i samhället. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att fortsätta att inom familjen, skolor, institutioner, domstolar och förvaltningar främja och underlätta, även genom lagstiftning, respekten för barns åsikter och barns deltagande i frågor som påverkar dem, i enlighet med artikel 12 i konventionen. Det gäller även att säkerställa att vuxna som arbetar med barn har utbildats att konkret kunna erbjuda de barn som har förmåga att uttrycka sina åsikter lämpliga möjligheter att göra detta.¹¹ Kommittén rekommenderar regeringen att vidta åtgärder för att stärka rätten om barnets rätt att bli hörd i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen.¹²

⁹. Socialstyrelsen, 2013-6-6, *Barn som anhöriga. Konsekvenser och behov när föräldrar har allvarliga svårigheter eller avlider*. ¹⁰. HSL 5 kap. 7§ och patientsäkerhetslagen 6 kap. 5 §. Gäller när barn till en förälder eller någon annan som barnet varaktigt bor med, har en psykisk sjukdom eller funktionsnedsättning, en allvarlig fysisk sjukdom eller skada. Det gäller också när föräldern har ett missbruk/beroende eller dör. ¹¹. CRC/C/SWE/CO/4/ punkt 29-30. ¹². CRC/C/SWE/CO/5, punkt 20.

BRA – Barns rätt som anhöriga

Stiftelsen Allmänna Barnhuset startade 2011 utvecklingsarbetet BRA med målsättningen att:

- skapa förutsättningar för barn som är anhöriga att få information, råd och stöd.
- öka kunskap om barnkonventionen hos barn.
- öka barnens makt i sina egna liv.
- öka förståelse, kunskap och engagemang hos politiker, chefer och vuxna om barn när de är anhöriga och deras rättigheter.

Inom ramen för projektet har BRA-samtal utvecklats. Det är en samtalsstruktur som ska ge stöd till personal i hur de kan gå tillväga när de uppmärksammar målgruppen anhöriga barn och deras rätt till information, råd och stöd. Syftet är att barnet ska få möjlighet att uttrycka sina behov och därmed kunna få relevant information och vid behov stöd.

Modellen BRA har sedan starten följts upp och utvärderats av Maria Eriksson, professor i socialt arbete i två studier. Det finns sedan 2015 en tvådagars utbildning i BRA-samtal att beställa för grupper regionalt. Minst två öppna utbildningar erbjuds dessutom varje år i Stiftelsen Allmänna Barnhusets egna lokaler i Stockholm. Stiftelsen Allmänna Barnhuset har åren 2013–2019 utbildat sammanlagt 300 personer i BRA-samtal. Utöver det har utbildare genomfört regionala utbildningar i BRA-samtal. Det finns en vidareutbildning för personal som får möjlighet att, inom ramen för sin tjänst, utbilda i den egna verksamheten. Hittills har 35 personer genomgått ledarutbildningen för att bli utbildare i BRA-samtal i olika verksamheter runt om i landet.

FÖRSTA NATIONELLA BRA-KONFERENSEN

Den 6 februari arrangerade Stiftelsen Allmänna Barnhuset en heldagskonferens med temat samtal med barn, med utgångspunkt i arbetsmodellen BRA-samtal. Konferensen riktade sig främst till personal inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och idéburen sektor, ca 150 personer deltog.

I programmet presenterades olika perspektiv om samtal med barn som anhöriga; BRA-samtalsmodellen, en utvärdering av modellen, vad unga tycker är viktigt i ett möte, erfarenheter av att ha varit anhörig som barn samt samtalsfärdigheter och delaktighet med fokus på yngre barn. Utöver dessa presentationer fick deltagarna även ta del av exempel från personal som använt sig av BRA-samtalsmodellen i sitt arbete.

På konferensen premiärvisades en film om Barns rätt som anhöriga, som även spreds i Stiftelsen Allmänna Barnhusets sociala kanaler. Under 2019 fick filmen stor spridning med

sammanlagt 10 000 visningar. Samtliga delar från konferensen spelades in av UR, som publicerat materialet på urplay.se.

UTBILDNINGAR OCH NÄTVERKSTRÄFF

I april publicerades nya utgåvor av de böcker som ingår i utbildningsmaterialet. BRA Guiden uppdaterades och kompletterades med instruktioner till ett reviderat samtalsverktyg i modellen. Antologin Barns rätt som anhöriga – om att göra barn delaktiga, fick en uppdaterad inledning och ett nytt avsnitt med den senaste utvärderingsresultaten. I avsnittet om hälso- och sjukvårdens ansvar uppdaterades juridiken. BRA Guiden har under 2019 sålts i 150 exemplar. Antologin Barns rätt som anhöriga – om att göra barn delaktiga finns tillgänglig via webbplatsen och såldes i 190 exemplar.

Under året genomfördes tre utbildningar i BRA-samtal i Stockholm (ca 20 personer per utbildning) och en regional utbildning påbörjades i Lund.

13. Eriksson, M. (2014). *Barns rätt som anhöriga, BRA: Utvärdering av ett utvecklingsarbete*. Mälardalens högskola. Eriksson, M. (2018). *Användningen av BRA – Barns rätt som anhöriga*. Mälardalens högskola.

På årets nätverksträff på Sättra Bruks Herrgård 20 september-2 oktober, deltog 22 utbildare i BRA-samtal. Med två övernattningar fanns det mycket tid att utbyta erfarenheter och ta del av uppdateringar men också att genomföra en workshop (Future café) med temat "Hur kan BRA-samtal spridas och nå flera barn i våra verksamheter?". Gruppen uttryckte ett starkt engagemang för att det verkligen är dags att ta krafttag för att flera barn ska uppmärksammas när de är anhöriga. Många kreativa idéer kom fram för hur arbetet med BRA kan hållas levande och hur implementeringen av modellen kan stärkas, särskilt när barnkonventionen ska bli lag. Som ett resultat av nätverksträffen beslöt utbildare ifrån Jönköpings kommun att ha som målsättning att alla barnrättsombud inom Funktionshinderomsorgen skulle utbildas kommande år. En annan idé var att boka Sättra Bruks Herrgård för att göra en egen workshop för Jönköpings kommun och Region Jönköpings arbetsgrupp kring barn som anhöriga på temat barns rättigheter.

FÖRELÄSNINGAR OM BRA-SAMTAL

På en utbildningsdag som Södertörns högskola anordnade 14 mars på temat "Barnkonventionen blir lag" genomfördes ett seminarium om BRA-samtal.

En föreläsning om BRA-samtal ägde rum på en inspirationsdag för socialsekreterare 24 maj av Göteborgs stad Centrum med titeln: Utsatta barn – samverkan i centrum.

Under en dag med tema "Barnkonventionen 30 år och de yngre barnen" i Sollentuna 10 oktober, hölls två föreläsningar med utgångspunkt i BRA modellen om att samtala med barn. Dagen arrangerades av Sollentuna kommun, Teskedsorden, Svenska OMEP och Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

BRA-SAMTAL FÖR BARN I OSÄKRA BOENDEFÖRHÅLLANDEN

I Skarpnäcks stadsdelsförvaltning hade ett växande problem identifierats, att flera barnfamiljer är hänvisade till tillfälliga boendalternativ då de saknar egen eller förhyrd bostad och inte bor i något stadigvarande an-

KOMMUNER MED PERSONAL SOM UTBILDATS I BRA-SAMTAL ÅREN 2013-2019

drahands- eller inneboendekontrakt. Frågan väcktes av en hyresrådgivare från Skarpnäcks stadsdelsförvaltning, som efter att ha deltagit i en BRA-samtalsutbildning undrade om modellen skulle kunna användas för samtal med barn som befinner sig i en osäker boendesituation. Skarpnäcks stadsdelsförvaltning inledde under 2018 en dialog med Stiftelsen Allmänna Barnhuset som ledde fram till ett beslut om att Skarpnäcks stadsdelsförvaltning i en pilot skulle få pröva modellen för en ny målgrupp. En förutsättning var att försöket utvärderades i ett forskningsprojekt. Maria Eriksson, professor i socialt arbete vid Ersta Sköndal Bräcke högskola, och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning sökte och fick medel från Stockholm-fonden för en utvärdering.

Den 22 mars kunde två socialsekreterare som börjat prövat BRA-samtal för barn i osäkra boendeförhållanden i Skarpnäck berätta om sina erfarenheter för kollegor vid ett frukostseminarium där även projektledare från Stiftelsen Allmänna Barnhuset deltog. Utvärderingen hade ännu inte kommit igång men de erfarenheter som medarbetarna i Skarpnäck initialt rapporterade var positiva.

BRA-samtal för yngre barn

Ett efterlängtat projekt blev under året verklighet – att starta ett arbete med att utveckla BRA-samtal för yngre barn. Stiftelsen Allmänna Barnhuset sökte och fick medel från Arvsfonden för att genomföra ett treårigt projekt i samarbete med en förskola.

Syftet är att tillsammans med förskolebarn ta fram ett eller flera verktyg för att underlätta kommunikationen mellan personal och barn 3–6 år. På förskolan kommer vi att koncentrera oss på barns sätt att uttrycka sig och kommunicera med vuxna med utgångspunkt i barnets rättigheter. Barnen blir ”medforskare” i projektet vilket innebär att barnens delaktighet är en förutsättning för utvecklingsarbetet. Projektet drivs i samarbete med ledning och pedagoger på förskolan.

I projektet ingår även expertgrupp med barn som har erfarenhet av att vara anhöriga. Experter (vuxna) inom flera olika områden finns också kopplade till projektet; psykologer, soci-

Under året gjordes en tilläggsansökan till Stockholm-fonden om utvidgad datainsamling för att inkludera barn som lever i skyddat boende i pilotprojektet. Den utökande datainsamlingen sker genom att Kriscentrum för kvinnor i Stockholm också använder den anpassade modellen av BRA-samtal för barn i osäkra boendeförhållanden och medverkar i studien. Då den utvidgade målgruppen rör en våldsutsatt grupp barn, med potentiellt stora stödbehov, medverkar även Rädda Barnens Centrum för stöd och behandling genom konsultation och stöd till personalen vid Kriscentrum för kvinnor.

ARBETET FRAMÖVER

År 2019 visades ett växande intresse för utbildning i BRA-samtal. När barnkonventionen blir lag 2020 kommer Stiftelsen Allmänna Barnhuset erbjuda fler utbildningar i BRA-samtal. För att möta upp det ökade behovet av ett barnrättsanpassat samtalsstöd för nya målgrupper, kommer modellen fortsätta att prövas för barn som lever i en osäker boendesituation. Det kommer troligtvis innebära anpassningar av utbildningsmaterial under 2020 för den nya målgruppen.

onon samt forskare inom barn- och ungdomsvetenskap och socialt arbete. Projektets inledades i november och den 4 december kallades alla projektdeltagare till ett uppstartsmöte. En projektmedarbetare anställdes som från och med januari ska arbeta deltid i projektet tillsammans med projektledaren.

Under 2020 kommer olika kommunikationsverktyg att prövas tillsammans med förskolebarn, personal och projektmedarbetare. Barnen kommer att tillfrågas om de vill vara medforskare i projektet. Expertgruppen med barn med erfarenhet av att vara anhöriga kommer också att ge sina bidrag till det pågående arbetet.

Barn i separationer och vårdnadstvister

Långvariga och svåra konflikter mellan föräldrar kan påverka barns utveckling negativt.¹⁴ Barn riskerar att fara mycket illa, den livsviktiga leken och skolarbetet blir lidande och kamratrelationerna påverkas. Forskning, utvecklingsarbeten och erfarenheter från praktiker visar att separerade föräldrar och föräldrar i separation med djupare konflikter eller med belastningar såsom våld, missbruk eller psykisk ohälsa inte blir tillräckligt hjälpta av det stöd som samhället idag erbjuder och kan vara i behov av ytterligare stöd. Det tar sig uttryck i att föräldrar återvänder gång på gång till socialtjänstens familjerätt, de söker sig till domstolen för att få sina konflikter hanterade i en tvist och orosanmälningar görs till socialtjänsten med barnavårdutredningar som följd.

Ett arbete med att förbättra barnets situation i separationer och vårdnadstvister är att verka för att barnets bästa beaktas i alla beslut som rör barn, artikel 3. Att barn ska skyddas från all form av våld, artikel 19 är central. Stiftelsen Allmänna Barnhuset omvärldsbevakar och agerar på nationell nivå, för att synliggöra behov av förbättringar samt peka på möjliga vägar framåt. Det innebär ett arbete i linje med artikel 4, att varje stat ska ta ansvar för att uppfylla barnets rättigheter. Artikel 8 som beaktar barnets rätt till sin identitet och släktförhållanden och artikel 11 om olovligt bortförande är i hög grad relevant i detta område.

Barnrättskommittén noterar ändringarna i föräldrabalkens bestämmelser om vårdnad, boende och umgänge men är bekymrad över att principen om barnets bästa i praktiken inte följs i tillräcklig utsträckning. Kommittén betonar också vikten av barnets rätt att komma till tals.¹⁵ Barnrättskommittén rekommenderar Sverige även att erbjuda systematisk och fortlöpande utbildning till alla personer som arbetar med och för barn.¹⁶

Barnrättskommittén uppmärksammar Sverige på – trots de positiva åtgärderna i lagstiftningen om barnets rätt att bli hörd – att denna rätt är otillräckligt genomförd i praktiken, särskilt när det gäller vårdnad, boende och umgänge, socialtjänstutredningar eller i asylförfarandet.¹⁷

¹⁴. Bergman & Rejmer (2017), Rejmer (2003), SOU 2017:6 *Se barnet!* ¹⁵. CRC/C/SWE/CO/4/punkt 27-28 och 30. ¹⁶. CRC/C/SWE/CO/4/punkt 21-22. ¹⁷. CRC/C/SWE/CO/4/punkt 20.

Dags att prata om – skilda föräldrar

Sedan 2018 arbetar Stiftelsen Allmänna Barnhuset med att sprida målgruppsanpassad information på webbplatsen www.dagsattprataom.se. Under 2019 färdigställdes ett avsnitt på webbplatsen som riktar sig till barn som lever med separerade föräldrar.

Underlag till sidan har samlats in genom intervjuer med barn med erfarenheter av föräldrar som separerat. Det var både barn som varit i kontakt med socialtjänsten och barn som inte hade varit det. Vi träffade även en stödgrupp för barn inom familjerätten. Utifrån en intervjuguide frågade vi vilken information som de trodde att barn i denna situation kan efterfråga och ha nytta av. Åldern på barnen har varit mellan 7–14 år. Flera av intervjuerna gjordes i grupp utifrån barnens önskemål.

Underlag till sidan bygger även på material som samlats in under projektet Samverkansteam och som samlats in från frivilligorganisationer, forskning och praktiker.

Materialet syftar till att ge barn vägledning och stöd när föräldrar har separerat och är i konflikt med varandra.

Fliken Skilda föräldrar är uppdelad i tre delar som bygger på olika teman som framträtt i kontakt med barn med egna erfarenheter. Exempel på teman är När barn får veta, Vem kan man prata med? Föräldrar som är i kris och inte riktigt är sig lika, När det är illa och man kan behöva mycket hjälp utifrån och Att ha flera hem. Under varje tema ryms beskrivningar av fiktiva familjesituationer, citat från barnintervjuer och faktatexter. Den andra delen är Barn berättar som är barns egna erfarenheter som lyfts fram i citat och slutligen rättigheter.

Under året har sidan öppnats i samband med ett seminarium på Barnrättstorget där en panel med experter reflekterade kring flikens möjligheter. Därefter gjordes en digital lansering av webbplatsen i samband med Barnkonventionens 30-årsdag den 20 november. Fliken Skilda föräldrar marknadsfördes då genom tre filmer på Youtube där barncitat illustrerats med de framtagna bilderna. Filmerna hade totalt 3 200 visningar under 2019 (20 november–31 december). En affisch är framtagen i A3-format som spridits till elevhälsa och familjerätter över landet. På affischerna har en QR-kod funnits som leder direkt till fliken. Fliken Skilda föräldrar hade haft 4 000 sidvisningar fram till årsskiftet. En utvecklingsgrupp vid Stiftelsen Allmänna Barnhuset har i uppdrag att uppdatera sidan.

Samverkansteam och DOORS

Under 2014–2017 drev Stiftelsen Allmänna Barnhuset försöksverksamheten ”Samverkansteam för barn och föräldrar i samband med separation”. Målet var att utveckla bättre anpassade arbetsmodeller som involverade både föräldrar och barn i processen i syfte att uppnå en trygg relation mellan barn och föräldrar.

Att föräldrar och barn är i behov av samordnade insatser lyftes i SOU 2011:51 Fortsatt föräldrar – om ansvar, ekonomi och samarbete för barnets skull. Mot den bakgrunden kunde utvecklingsarbetet drivas med medel från Socialdepartementet.

Fokus var att så långt som möjligt komma in tidigt, innan konflikten eskalerat. Målgruppen var barn och föräldrar som behövde stöd och insatser i samband med konflikt och/ eller separation. I projektet arbetade man fram en tvärprofessionell samverkan i s.k. samverkans-team, prövade det systematiska frågeformuläret DOORS som gav underlag och information om vilket stöd som barn och föräldrar behövde och önskade, erbjöd stöd och insatser till barn och föräldrar och stärkte barnets delaktighet. Försöksverksamheten innebär att nya arbets-sätt prövades i fem pilotkommuner med syfte att ge ett tvärprofessionellt samordnat stöd till föräldrar och barn i samband med konflikt eller separation. Slutrapporten för Samverkansteam (2018) spreds i 105 exemplar under 2019.

RESULTAT FRÅN UTVECKLINGSARBETET

Teamen fick processtöd i samverkansprocessen av forskare vid Örebro universitet, vilket var till gott stöd i arbetet och underlättade att komma framåt i arbetet.

Utvärderingen som undersökte barns och föräldrars situation och erfarenheter genomfördes av Mälardalens högskola. Den visade att barns och föräldrars nivåer av besvär avseende den psykiska ohälsan skattades högt, särskilt mammornas. Detta indikerade att en samverkan med sjukvården behövde etableras, både vad gäller barn och föräldrar. Vidare fanns utvecklingsområden vad gäller att bemöta och hantera förekomst av partnervåld, samt i större omfattning erbjuda stöd och insatser till barn

som matchar deras behov. Kommunerna hade utökat sitt utbud av insatser till målgruppen på generell och selekterad nivå och i någon omfattning på indikerad nivå. De hade också i viss omfattning fått tillgång till stöd som målgruppen tidigare ej haft tillträde till. Utvärderingen visade att det finns behov av att kunna erbjuda en större bredd av insatser.

Fördelar med DOORS var att arbetet kunde bli effektivt då alla fick samma frågor på kort tid. Risker och behov blev tydliga och frågorna visade vad som var möjligt att ta upp och prata om, vilket var positivt. Nackdelar var att fokus låg på de vuxna och hela barnets situation inte fångades in. I flera team påtalades att de fick syn på en hel del genom DOORS men att de sedan inte kunde följa upp med stöd eller vägledning trots att det hade identifierat stödbehov, vilket var frustrerande.

Utvecklingsarbetet lyckades flytta fram positionerna. Barn och föräldrar fick i högre utsträckning hjälp och stöd som motsvarat deras behov. Erfarenheter gjorda i Samverkansteam har bäring för hela den sociala barnvården. Steg togs mot en mer tillgänglig socialtjänst. Försöksverksamheten Samverkansteam uppskattades av teamen, kommunerna och familjerna. Framgångsfaktorerna var:

- Att de som träffat familjerna har funnits med över tid.
- Att arbetet har bedrivits med stöd av DOORS.
- Samsyn och mandat.
- Generella insatser.
- Att komma in tidigt.
- Öppen ingång till insatser.
- En familjerättslig öppenvård.

- En holistisk ansats.
- Insikten om att det krävs kunskap om samverkan för att samverkan ska fungera.
- Utökad kontakt med elevhälsan.
- Att finnas kvar och hjälpa tillbaka.
- Att skapa förutsättningar för att barn ska kunna vara delaktiga.

SPRIDNING

Under året hölls återkommande avstämningar med Relationships Australia som förvaltar DOORS där diskussioner fördes om fortsatt samarbete och möjligheter till att utveckla barn DOORS. Verkställande direktör Claire Ralfs för Relationships Australia South Australia besökte Sverige i maj (i vänster bild nedan). Då anordnades seminariet Samtal om stöd till barn och föräldrar i samband med konfliktfyllda separationer eller vårdnadstvister vid Sveriges Riksdag. Fredrik Lundh Sammeli (S), ordförande justitieutskottet, och Ulrika Heie (C), riksdagsledamot, från Tvärpolitiska Barnnätverket bjöd i samarbete med Stiftelsen Allmänna Barnhuset in till seminariet i Riksdagen. Professor i socialt Maria Eriksson och professor Anna Kaldal i juridik deltog tillsammans med Stiftelsen Allmänna Barnhusets sakkunniga.

Stiftelsen Allmänna Barnhusets har deltagit vid konferensen Co-Parenting för Children Conference i London under våren som samlade särskilt inbjudna inom fältet i Europa. Den anordnades av Cafcass och AFCC. Cafcass är en organisation för professionella som representerar barn i domstolsförhandlingar bland annat familjerättsliga ärenden. Konferensen var ett steg mot ett närmare samarbete mellan praktiker och forskning inom fältet i Europa med nordamerikanska praktiker och forskare.

En artikel har skrivits i den internationella tidskriften Family Court Review i temanumret Court-Based Interventions in Family Law in Europe publicerad i juli 2019. Den beskriver utvecklingsarbetet och forskningsresultaten. Den skrevs tillsammans med professor Maria Eriksson som ansvarade för forskningen om barns och föräldrars situation och DOORS i utvecklingsarbetet Samverkansteam.¹⁸ Inbjudan till att bidra med en artikel i var en fortsättning på ett internationellt samarbete som fördjupades i en hearing i St George's House under 2018. Deltagarna vid hearingen bjöds in till att skriva varsin artikel i detta temanummer. De övriga artiklarna beskriver utvecklingsarbeten och forskning i Skottland, Spanien, Irland, Holland, England och Tyskland.

¹⁸. Eriksson, Gabriellson (2019) *Supporting Children and Parents in Sweden through Collaboration Teams*, FAMILY COURT REVIEW, Vol. 57 No. 3, July 2019 362–367.

Claire Ralfs, VD Relationships Australia South Australia på besök i Sverige

Samverkansteam har presenterats vid Barnrättstorget. Fokus i seminariet låg på samhällets stöd och om det är tillräckligt. När föräldrarna går skilda vägar, är i stark konflikt eller är oroad över hur den andra föräldern utövar sitt föräldraskap, då kan det finnas betydande risk för att barnets behov av omvårdnad och utveckling blir lidande. Kan det förebyggas? Medverkande från andra organisationer var generaldirektör Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFoF och Anna Skagerström, Enhetschef, Socialkontorets utförarenhet, Norrköping.

Information om DOORS och att arbeta i team förmedlats till kommuner som kontaktat Barnhuset då de varit nyfikna på arbetet med Samverkansteam. Det har handlat om att förmedla slutrapport, det översatta DOORS materialet och rättsutredningen som undersökte de rättsliga förutsättningarna för användandet av DOORS. Den senare gjordes av jur.kand. Elin Dahlberg under handledning av docent Anna Kaldal vid Barnrättscentrum vid Stockholms universitets juridiska fakultet, genomförde i samband med slutrapporteringen av projektet.

Erfarenheterna av att arbeta i team och att tillgängliggöra insatser utifrån behov identifierade i DOORS har förmedlats i referensgruppen för den pågående översynen av socialtjänstlagen Framtidens socialtjänst.

SÄKERSTÄLLA ATT BARNETS RÄTTIGHETER TILLGODOSES I KONFLIKTFYLLEDA SEPARATIONER OCH VÅRDNADSTVISTER

Ett fortsatt utvecklingsbehov är identifierat. Här ingår att i ökad omfattning beakta och hantera partnervåld. Särskilt fokus behöver ligga på att öka barnets delaktighet, att nå en bred målgrupp samt att beakta att barn och föräldrar i målgruppen är överrepresenterade vad gäller funktionsvariationer. Samverkansparter inom hälso- och sjukvården behöver knytas nära för att kunna möta upp barns och föräldrars psykiska ohälsa som utvärderingen som undersökt barns och föräldrars situation tydligt lyft fram.

Ett medvetet användande av kunskap om samverkan behöver utmärka arbetet, och befintliga regionala och kommunala stödstruktur föreslås utgöra basen i samverkan. Detta för att integrera arbetet i ordinarie strukturer och säkerställa ett effektivt och varaktigt arbete. För att kunna tillgodose barnets rättigheter är avsikten att etablera en närmare kontakt med ombud och domare. En ansökan har arbetats fram där jämlikt föräldraskap och behovet av föräldraskapsstöd för att utöva ett separerat föräldraskapsstöd understryks. Målen för ett fortsatt utvecklingsarbete är:

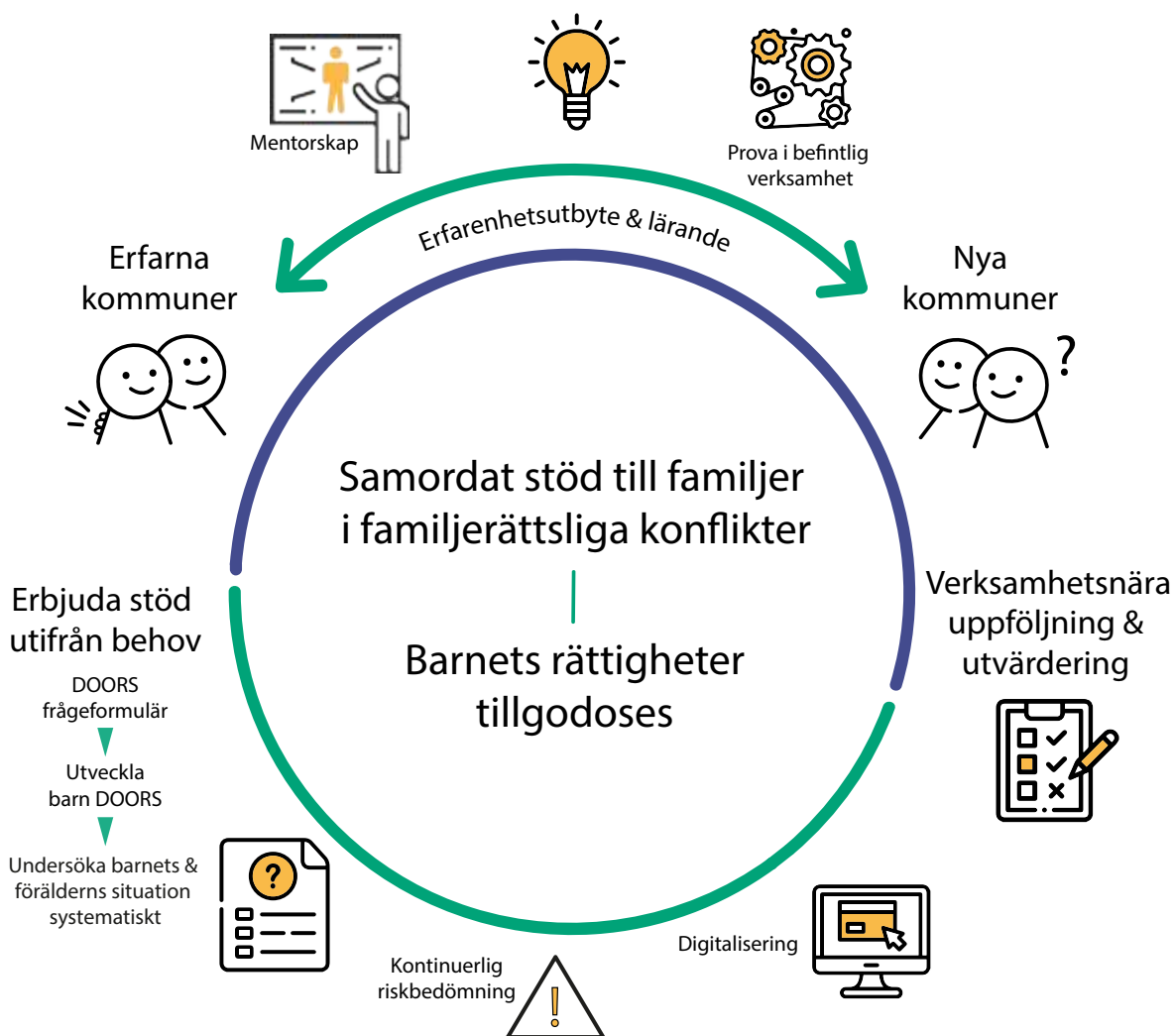
- Att arbeta i samverkansteam och med DOORS samt barn DOORS sprids brett över landet i små och stora kommuner, i storstad och i glesbygd.
- DOORS för barn är framtaget och prövat.
- DOORS och barn DOORS är digitaliserat.
- Systematiskt följa upp och utveckla kunskap om riskbedömning i familjerättsliga ärenden.
- Hinder för implementering har identifierats och förslag till lösningar har formulerats och kommunicerats till deltagande kommuner.
- Arbetet har utvärderats fortlöpande och identifierade förbättringsområden beaktas.

Under året fördes samtal med Socialdepartementet och Arbetsmarknadsdepartementet om hur erfarenheterna från Samverkansteam på bästa sätt kunde förvaltas. Särskild kontakt har hållits med Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd då såväl frågor om familjerätt och föräldraskapsstöd har varit integrerade i försöksverksamheten.

Under hösten bjöds Stiftelsen Allmänna Barnhusets representant in till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds för ett uppstartsmöte av *Uppdrag om stärkt samverkan i familjerättsliga ärenden*.¹⁹ Ett uppdrag som handlar om att analysera kommuners behov av stöd och förutsättningar för samverkan i familjerättsliga ärenden samt att identifiera fram-

gångsfaktorer. I regeringens beslut fastslås att Samverkansteam visade på goda resultat men att det fanns anledning att undersöka om det fanns fler exempel på hur samverkan inom fältet kunde bedrivas. Och att identifiering och analys av fler samverkansformer behövdes och resultat kring dessa behövde spridas. Uppdra-

get ska genomföras i samråd med Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Erfarenheterna och resultat från Samverkansteam har också förmedlats till myndigheten som är nationell kunskapsmyndighet för såväl familjerätt som föräldraskapsstöd – två kunskapsområden som i hög grad genomsyrade utvecklingsarbetet.

Våld mot barn

De allra flesta vuxna och de allra flesta barn i Sverige tar kraftigt avstånd från alla former av våld mot barn. Ändå utsätts många barn för våld. Även om Sverige över tid lyckats förebygga mycket av barnmisshandeln är det en lång väg kvar innan alla barn i landet är skyddade från våld. Våld mot barn är ett gigantiskt folkhälsoproblem som innebär stora konsekvenser för såväl enskilda barn och deras anhöriga som för samhället i stort. Barn som utsatts för våld löper ökad risk för en lång rad av beteendemässiga, fysiska och psykiska hälsoproblem, både omedelbart efter händelsen och under uppväxten och vuxenlivet. Barn som utsatts för våld löper också en ökad risk att i sin tur utsätta andra.

Barnrättskommittén rekommenderar att Sverige stärker åtgärderna för att ge adekvat stöd till alla barn som utsätts för våld genom bland annat åtgärder för tidig upptäckt, föräldraprogram för föräldrar som riskerar att utsätta barn för våld och rådgivning och stöd till alla drabbade barn så att de kan rehabiliteras och återintegreras. Barn med funktionsnedsättning (artikel 23) är mer utsatta än andra barn för alla sorters övergrepp och särskilda åtgärder rekommenderas för att säkerställa deras rehabilitering. Utbildningsåtgärder rekommenderas för att skydda barn mot våld, bland annat att barn får korrekt, tillgänglig och åldersanpassad information.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset erbjuder utbildningar för metoder som Efter barnförhöret och KIBB (Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel). Information om våld och övergrepp finns tillgängligt på webbplatsen Dagsattprataom.se samt i filmer och broschyrer som riktar sig till barn.

FN:s samtliga medlemsländer har med Agenda 2030 antagit 17 globala mål för hållbar utveckling. Mål 16 handlar om att främja fredliga och

inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer. Delmål 16.2 innebär att eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn. 2016 initierade FN ett globalt partnerskap för att eliminera våld mot barn, där Sverige har utsetts till vägvisarland och åtagit sig att påvisa framgångsrika lösningar för att eliminera våld mot barn i olika miljöer.

Världshälsoorganisationen (WHO) har tagit fram sju strategier som syftar till att eliminera allt våld mot barn: Implementation and enforcement of laws; Norms and values; Safe environments; Parent and caregiver support; Income and economic strengthening; Response and support services; och Education and life skills.²⁰

Mot bakgrund av detta ser Stiftelsen Allmänna Barnhuset ett stort behov att fortsätta utveckla och förankra metoder inom området och bedriva forskning för att möjliggöra varje barns rätt till goda livsvillkor.

20. World Health Organization (2016). *INSPIRE: Seven Strategies for Ending Violence Against Children*. WHO Press.

Kartläggning av förekomsten av barnmisshandel

Barnrättskommittén har kritiserat Sverige för de stora lokala skillnaderna i stöd till barn i socialt utsatta situationer. I Barnrättskommitténs Allmänna kommentar nr 13, om barns rätt till frihet från alla former av våld lyfter man fram att ett heltäckande utbud av tjänster ska göras tillgängliga och att behandling är en av de tjänster som behövs för att ”främja fysisk och psykisk rehabilitering samt social återanpassning” för barn som utsatts för våld.

Det är viktigt att försöka ta reda på hur vanligt våld mot barn är. Det ger förutsättningar för att förebygga, skydda och stötta. Barnrättskommittén rekommenderar Sverige att förbättra sitt arbete med att systematiskt samla in data angående alla barn, och speciellt barn med funktionsnedsättningar, våldsutsatta barn mellan 15 och 18 år och barn som utsatts för sexuell exploatering.²¹

Officiell statistik om antalet polisanmälningar eller anmälningar till socialtjänsten ger viss information – men ingen bild av hur många barn som verkligen är utsatta. Våld mot barn kommer relativt sällan till myndigheternas kännedom. När toleransen för våld minskar ökar anmälningarna till socialtjänst och polis, vilket vi sett de sista decennierna i Sverige.

Under åren 2015-2018 genomförde Stiftelsen Allmänna Barnhuset på uppdrag av regeringen en kartläggning av barnmisshandel i Sverige och spred resultaten genom rapporter, filmer och föreläsningar. Den väg som Stiftelsen Allmänna Barnhuset har valt är att låta barn och unga själva svara på frågor anonymt. Det ger våldsutsatta barn, även de som inte kommit i kontakt med myndigheter, en möjlighet att komma till tals. Svaren ger en mer rättvisande bild av läget än vad antalet anmälningar gör. Man kan därmed börja ana vidden av det våld som barn utsätts för.

Resultaten visar att utvecklingen i Sverige på många sätt är positiv, vuxnas fysiska våld mot barn har minskat över tid. Positivt är också att en överväldigande majoritet av såväl föräldrar som barn tar avstånd från allt våld i uppfostringssyfte. *”När jag tänker på barnmisshandel så blir jag helt stum och det känns som att det är helt omöjligt att ta fram några ord eftersom jag inte förstår hur man ens kan tänka tanken på att misshandla någon, speciellt ett barn”*; skriver en elev som deltog i kartläggningen.

Men resultaten visar också att alltför många barn fortfarande är utsatta för många typer av våld och att alltför få av de som är utsatta avslöjar misshandeln. Dessutom är det få som får tillgång till samhällsinsatser som ger skydd och rehabilitering.

SPRIDNING AV RESULTAT

Under 2019 har Stiftelsen Allmänna Barnhuset fortsatt att sprida resultaten av kartläggningen via föreläsningar och utbildningar, bland annat på Barnrättsdagarna.

- De animerade filmerna inom temat våld mot barn hade totalt 5 400 visningar under året.
- Våld mot barn 2016: 745 digitala nedladdningar, 52 tryckta versioner
- Våld löser inget: 753 digitala nedladdningar, 885 tryckta versioner
- Det är mitt liv! Om sambandet mellan barnmisshandel och att inte få välja sin framtida partner: 342 digitala nedladdningar, 526 tryckta versioner
- Den bästa och svåraste uppgiften i världen. Barnuppfostran och konflikthantering bland föräldrar i Sverige 2017: 343 digitala nedladdningar, 21 tryckta versioner
- Våga se, våga agera: 840 digitala nedladdningar, 2 737 tryckta versioner

Få av de som är utsatta avslöjar misshandeln.

21. CRC/C/SWE/CO/4/ punkt 27.

ARBETET FRAMÖVER

Under 2019 fick Stiftelsen Allmänna Barnhuset dessutom ytterligare medel av regeringen för spridningen. Det handlade dels om att ta fram en rapport med fördjupad kunskap om multiutsatta barn, dels om att översätta de fyra animerade filmer som tidigare tagits fram till fler språk. Rapporten och de översatta filmerna kommer att släppas under 2020.

Under 2020 kommer Stiftelsen Allmänna Barnhuset att söka medel för planering av en ny nationell studie 2021.

Forskning om sexuella övergrepp och våld mot barn

Varje barn har rätt att växa upp utan våld, och målet är att allt våld mot barn ska upphöra. Det är viktigt att försöka ta reda på hur vanligt våld mot barn är, det ger förutsättningar för att förebygga, skydda och stötta.

Barnrättskommittén uttryckte i sin senaste granskning av Sverige oro över den fortgående barnprostitutionen och barnpornografin i konventionsstaten och över bristen på data om sexuellt utnyttjande av barn, inklusive om handel med barn till och inom konventionsstaten för sexuella ändamål, eller om barn som utsätts för sexuella övergrepp eller sexuellt utnyttjande av svenska medborgare utomlands.²²

SPRIDNING AV RESULTAT

Stiftelsen Allmänna Barnhuset genomförde under 2014 en nationell kartläggning av förekomsten av sexuella övergrepp och sexuell exploatering av barn i Sverige. Den visade att ett av fem barn hade utsatts för sexuella övergrepp innan de fyllde arton år. Resultaten har publicerats i en rad rapporter som fått stor spridning. Under 2019 spreds rapporterna enligt följande:

- Det gäller en av fem – fakta om barn, sexuella övergrepp och sexuell exploatering i Sverige 2014: 303 digitala nedladdningar, 281 tryckta versioner.
- Unga, sex och internet – i en föränderlig värld: 120 digitala nedladdningar.
- Fördjupningsrapport Barn utsatta för sexuella övergrepp på nätet: 131 digitala nedladdningar.
- En del av verkligheten. Om barn sexuella övergrepp och nätet (inkl. översatt version): 101 digitala nedladdningar, 35 tryckta versioner.
- Om barn med funktionsnedsättning i Sverige och deras utsatthet för våld: 143 digitala nedladdningar.

ARBETET FRAMÖVER

Under hösten 2019 påbörjade Stiftelsen Allmänna Barnhuset en ny nationell kartläggning för att samla in anonyma svar från elever i gymnasiet. Genom att studien upprepats av samma forskargrupp har det gett unika möjligheter att över tid följa utvecklingen av sexuella övergrepp och sexuell exploatering av barn i Sverige. Det gör det möjligt att följa utvecklingen inom området över tid och att undersöka nytillkomna beteenden samtidigt som man följer eventuella förändringar och trender inom tidigare studerade aspekter.

Ungdomars användning av digitala medier som Internet, sociala medier, smarta telefoner med mera är ett område i snabb förändring. Kontinuerliga uppföljningar är därför nödvändiga för att bygga vidare på existerande kunskap och ge förutsättningar för att uppdatera såväl förebyggande som stödjande åtgärder för barn och ungdomar. I den nya kartläggningen har till exempel frågor om ungdomars användning av och attityder till pornografi samt frågor om hedersrelaterat våld och förtryck samt könsstämpning lagts till. Resultaten från den nya kartläggningen kommer att publiceras under 2020.

22. CRC/CSWE/CO/5/ punkt 29.

Dags att prata om – våld och sexuella övergrepp

Våldsutsatta barns rätt att bli hörda (artikel 12) förutsätter att barn informeras om rätten att bli hörd och att växa upp utan våld. Stiftelsen Allmänna Barnhuset beviljades medel 2014 av regeringen för att öka kunskapen om barns utsatthet för sexuella övergrepp hos både vuxna och barn. Uppdraget hade sitt ursprung i det material som Europarådet tog fram för kampanjen One in five, anpassat till svenska förhållanden.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset skapade, i samarbete med barn och unga, materialet Dags att prata om. Materialet består bland annat av webbsidan www.dagsattprataom.se. Webb- sidan riktar sig till både barn och vuxna med syftet att öka kunskapen om barns utsatthet för sexuella övergrepp. Den innehåller information, fakta, filmer och texter som lämpar sig för fortbildning av personal i förskola och skola. Stiftelsen Allmänna Barnhuset har även tagit fram en handledning för skolpersonal med vägledning i hur de kan använda materialet i undervisningen.

Barnrättskommittén betonar särskilt vikten av utbildningsåtgärder om våld riktade mot olika målgrupper, bland annat informationsprogram riktade mot allmänheten, korrekt, tillgänglig och åldersanpassad information för barn samt utbildning av föräldrar och yrkesverksamma.²³

Under 2019 tog personal från Stiftelsen Allmänna Barnhuset återigen hjälp av barn för att utvärdera webbplatsen. I mötena med barn blev det återigen tydligt att de uppskattar att få prata om svåra saker och att få information om våld och övergrepp. Särskilt viktigt tycks det vara för de barn som själva varit utsatta. Och om man inte pratar om det, det är väl också då barnen tror att det är okej liksom. Att det är så här det ska vara, att de inte vet att det är fel; sade ett barn som vi mött.

Med utgångspunkt från mötena med barn reviderades webbplatsen och utökades med information som förutom sexuella övergrepp mot barn även tar upp fysisk barnmisshandel, psykisk barnmisshandel, försummelse samt att uppleva våld mot en förälder. Den nya webbplatsen lanserades på nytt hösten 2019 i samband med Barnkonventionens dag den 20 november. Stiftelsen Allmänna Barnhusets ambition är att

fortsätta att driva webbplatsen och att kontinuerligt uppdatera och komplettera den.

SPRIDNING

Webbplatsen www.dagsattprataom.se hade 32 000 besökare under 2019. Fliken Våld mot barn hade ca 38 000 sidvisningar och fliken Sexuella övergrepp ca 45 000 sidvisningar.

Filmerna om sexuella övergrepp som finns på lätt svenska, engelska, somaliska, arabiska och dari, hade tillsammans 13 000 visningar.

Dags att prata om sexuella övergrepp – handledning till skolans personal: 495 nedladdningar, 2 600 tryckta exemplar.

Bra att veta om sexuella övergrepp (inkl. översättningar): 282 nedladdningar, 21 709 tryckta exemplar.

Lyssna, stötta, slå larm: 69 nedladdningar, 12 409 tryckta exemplar.

Affisch – Dags att prata om sexuella övergrepp: nedladdade: 77 st. Tryckta: 778 st.

²³. Barnrättskommitténs allmänna kommentarer nr 13 (2011). *Barns rätt till frihet från alla former av våld*. Svensk översättning. Barnombudsmannen.

KIBB – Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel

Barnrättskommittén konstaterar att barn som utsatts för våld eller övergrepp ofta har svårt att få den rehabilitering och den psykiska hälsovård de har rätt till. De rekommenderar att regeringen ser till att barn som utsatts för våld och övergrepp har tillgång till lämplig vård.

Nationella kartläggningar som genomförts av Stiftelsen Allmänna Barnhuset i flera omgångar tyder på att fysisk barnmisshandel i Sverige har minskat över tid, men minskningen har avtagit sedan 2011 och den allvarliga fysiska misshandeln har inte minskat.²⁴ KIBB har visats vara en effektiv behandling vid fysisk barnmisshandel i de fall barnet bedöms kunna fortsätta leva med eller träffa den våldsutövande föräldern.²⁵

BAKGRUND

Antalet polisanmälda fall av brott mot barn har ökat från omkring 1 000 år 1982 till 25 200 misshandelsbrott mot barn 2019. En ökning som sannolikt beror på ökad medvetenhet om konsekvenserna av våld och ökad benägenhet att anmäla. Barnmisshandel kommer vanligtvis till myndigheternas kännedom i samband med att barn berättat, visat symtom eller haft skador till följd av misshandel eller att någon bevittnat misshandeln.

I Sverige erbjuds sällan någon specialiserad form av behandling för barn som blivit fysiskt misshandlade och traumatiserade inom familjen. De flesta lever kvar i familjen. Vanligtvis erbjuds barn- och familj samma insatser som familjer med andra svårigheter. Forskningen är begränsad vad det gäller effektiva metoder för att stoppa våldet i familjerna, trots att det är väl dokumenterat att fysisk misshandel har långtgående negativa effekter för barn och att våld ofta förs över till nästa generation.

FN:s barnrättskommitté rekommenderar Sverige att bland annat prioritera förebyggande åtgärder och att skapa tillgängliga och barnanpassade tjänster och metoder för rapportering om våld mot barn, samt att se till att barn som utsatts för våld och övergrepp har tillgång till lämplig vård.²⁶

Mot bakgrund av detta har Stiftelsen Allmänna Barnhuset sedan 2006 i samarbete med forskare implementerat och utvärderat en behandlingsmodell för familjer där det förekom barnmisshandel. Modellen Combined Parent-Child Cognitive Behavioral Therapy (CPC-CBT) har utarbetats av Melissa Runyon vid Cares Institute, New Jersey, USA, och prövats i USA med lovande resultat. I Sverige kallas behandlingsmodellen för KIBB – Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel.

En pilotstudie 2010–2011 visade lovande resultat även i Sverige. 2012 erhöll Stiftelsen Allmänna Barnhuset medel hos Folkhälsomyndigheten för att i samarbete med forskarna genomföra en större forskningsstudie, utbilda svenska utbildare och utbilda fler behandlare i KIBB. Syftet var att undersöka om KIBB, som pilotstudien visade, var en verksam behandling för föräldrar och barn där det förekommer fysisk barnmisshandel och om barn efter avslutad behandling rapporterar minskad kroppslig bestraffning och förbättrade föräldrastrategier. Slutrapporten publicerades 2015. Barnens traumasymtom hade minskat signifikant, liksom föräldrarnas utövande av våld. Föräldrarnas mående hade också förbättrats genom en signifikant minskad grad av depression.²⁷

Linnéuniversitetet har i samarbete med Linköpings universitet fortsatt forskningen om KIBB. År 2017 publicerades en implementeringsstudie.²⁸ Efter det inledande projektets slut har Stiftelsen Allmänna Barnhuset fortsatt att utbilda behandlare i KIBB.

RESULTAT

I maj 2019 presenterades den första svenska avhandlingen om KIBB av Johanna Thulin. I

²⁴. Jernbro, C & Jansson, S (2017), *Våld mot barn 2016 – en nationell kartläggning*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset. ²⁵. Thulin, J. (2019), *Putting Words to Child Physical Abuse: Possible Consequences, the Process of Disclosure and Effects of Treatment. From Children's Perspectives*. Doctoral Thesis. Växjö, Linnaeus University Press. ²⁶. CRC/C/SWE/CO/5/punkt 28. ²⁷. Stiftelsen Allmänna Barnhuset. (2015) *Slutrapport KIBB projektet: Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel 2013–2015*. Stiftelsen Allmänna barnhuset. ²⁸. Kjellgren, C., Nilsson, D., Thulin, J. (2017). *Implementering av en strukturerad behandlingsmodell vid barnmisshandel – ett tioårsperspektiv*. Socialmedicinsk Tidskrift. 94. 457-466, 476.

den konstateras KIBB ledde till att våldet minskade, att relationen mellan barn och förälder förbättrades och att barnens traumasymtom minskade eller försvann helt. KIBB har visat sig fungera bra och ge goda effekter även för barn till föräldrar födda utanför Norden. Effekterna bestod även ett halvår efter behandlingen. KIBB uppskattades av deltagande barn och kan sägas ha utgjort en vändpunkt från ett liv i rädsla för våld till att kunna leva utan rädsla.³⁰

Förutom utbildningarna arrangerade Stiftelsen Allmänna Barnhuset en nätverksdag för KIBB-utbildad personal, med föreläsningar och utbyte av erfarenheter från KIBB på olika orter i landet. 62 personer deltog.

Under 2019 har arbetet för att implementera KIBB fortsatt. Undervisningsmaterialet har uppdaterats. Arbetsblad för barn och föräldrar har översatts till engelska och arabiska och en informationsbroschyr för barn har utarbetats. Det togs även fram en film under hösten för att kunna sprida information om KIBB i sociala medier, som hade ca 1 300 visningar. Slutrapporten för KIBB har sålts i 25 exemplar och laddats ner 81 gånger från vår webbplats under 2019.

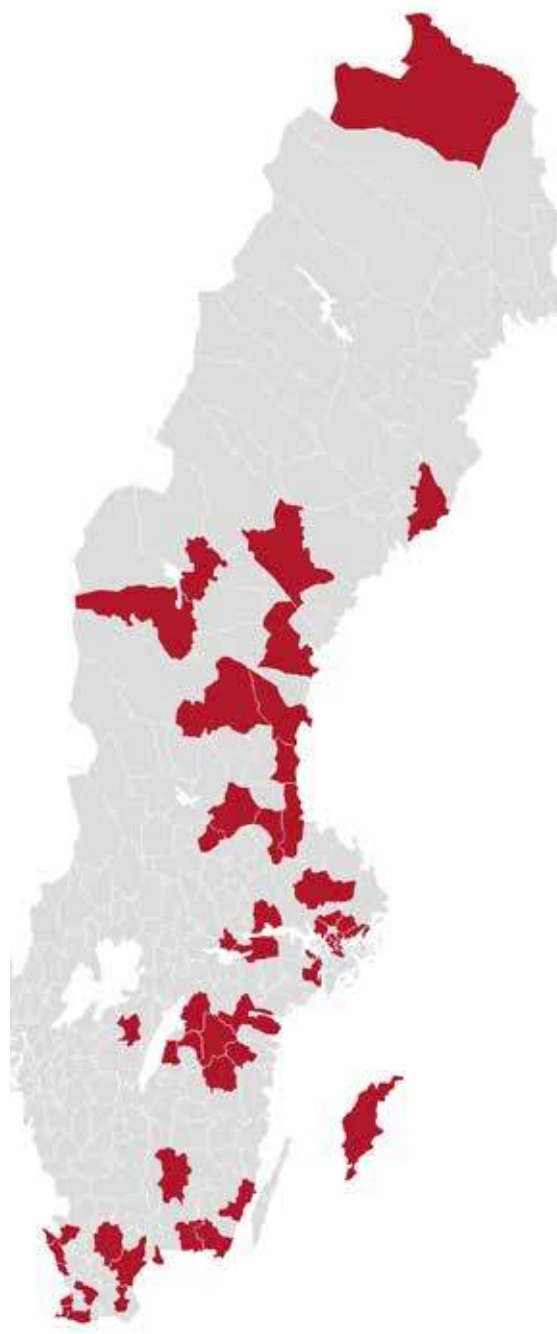
Ett nära samarbete med forskarteamet för KIBB har skett på olika nivåer under året. De har föreläst på utbildningarna och nätverksdagen, medverkat i information och marknadsföring av KIBB och i planering av den fortsatta implementeringen. KIBB har också presenterats vid studiebesök och konferenser.

Under 2019 slutfördes den sjunde utbildningsomgången av KIBB, den åttonde genomfördes och den nionde påbörjades. I februari avslutade 24 deltagare sin utbildning, 16 av dem har klarat sina examinationsuppgifter, genomfört sina utbildningsärenden och därmed certifierats. I september avslutade ytterligare 26 deltagare sin utbildning, varav 11 hittills certifierats. 6 nya kommuner hade därmed utbildat behandlare i KIBB 2019.

Fem utbildade och certifierade kursledare utbildar och handleder för närvarande i KIBB. Intresset för utbildningen har varit stort i olika delar av landet och det finns en kölista på

intresserade kommuner. Vi kan konstatera att Stiftelsen Allmänna Barnhuset kommer behöva certifiera en ny utbildare i KIBB.

KOMMUNER MED KIBB 2019

29. Thulin, J. (2019). *Putting Words to Child Physical Abuse: Possible Consequences, the Process of Disclosure, and Effects of Treatment. From Children's Perspectives*. Doctoral Thesis. Växjö, Linnaeus University Press..

SPRIDNING

I slutet av 2019 hade totalt 218 personer från 53 kommuner genomfört utbildningen, varav 180 blivit certifierade. I november 2019 påbörjade ytterligare 23 deltagare sin utbildning.

I december skickades en enkät ut till de som då avslutat utbildning i KIBB om hur mycket de använder KIBB. 182 (av 218) personer var nåbara via de e-postadresser de angett under utbildningen, drygt hälften svarade. De 97 som svarade rapporterade att KIBB idag erbjuds på mer än 30 orter i Sverige och att flera hundra familjer har fått KIBB 2019. Två orter står för de flest rapporterade behandlingarna. Av de som utbildats fram till 2019 arbetar minst 4 av 10 fortfarande med KIBB.

De som utbildats i KIBB fick också en anonym enkät om deras erfarenheter av metoden. 90 av 182 svarade. De flesta rapporterar att de arbetar med KIBB i fungerande team, med adekvat handledning och enligt manualen. De flesta tycker att de får feedback från dem de samarbetar med och att chefer och kollegor är positiva.

Nästan alla som svarat på enkäten instämmer i att KIBB är en värdefull behandlingsform, och de flesta i att den verkar hjälpa föräldrar att sluta använda våld. Dessutom anges många andra positiva effekter av KIBB. För att upprätthålla kvalitén i arbetet sägs handledning, nätverksträffar och ledningens stöd vara viktiga faktorer. De nätverksdagar, lokala nätverksträffar och nyhetsutskick som görs uppskattas.

ARBETET FRAMÖVER

Resultaten visar att KIBB som behandlingsmetod är på rätt väg. Metoden är verksam och uppskattad och går att bygga in i en permanent verksamhet. Stiftelsen Allmänna Barnhuset ser behov av en utökad implementering i Sveriges kommuner där fler behandlare utbildas så att metoden blir tillgänglig för barn och föräldrar i många fler kommuner. En ny utbildningsomgång planeras starta hösten 2020. Stiftelsen Allmänna Barnhuset kommer även att fortsätta stödja de som redan är utbildade i KIBB i så kallade nätverksträffar.

Johanna Thulin har engagerats för att omarbete sin avhandling till en populärversion på svenska samt att ta fram ett informationsmaterial om KIBB för politiker, chefer och anställda vid landets kommuner och regioner. Dessa kommer att publiceras 2020.

Planering pågår också för att 2020–2021 erbjuda utbildning i KIBB till personal från andra europeiska länder inom EU-projektet PROMISE.³¹ Stiftelsen Allmänna Barnhuset representerar Sverige i ett europeiskt Barnahusnätverk som grundades 2019. Nätverket har ansökt om och beviljats EU-medel till projektet som bland annat syftar till att sprida metoder som visats vara effektiva.

30. <https://www.childrenatrisk.eu/promise/opencall/>

Efter barnförhöret

När barn misstänks vara utsatta för våld eller övergrepp inom familjen är de beroende av att andra vuxna uppmärksammar och skyddar dem. Om samhället griper in och hör ett barn om brott som föräldrarna misstänks för är det ett stort ingrepp i familjen och det för med sig ett ansvar.

BAKGRUND

Enligt Barnrättskommittén är det särskilt viktigt med utbildningsåtgärder om våld riktade mot olika målgrupper. En del i det förebyggande arbetet är att identifiera barn som löper större risk än andra att utsättas för våld. Barn måste, enligt Barnrättskommittén, ges så många möjligheter som det går att signalera problem som är på väg att uppstå innan de når ett kritiskt skede, vuxna måste känna igen och agera när det föreligger sådana problem, även om barnet inte uttryckligen ber om hjälp.³¹

Stiftelsen Allmänna Barnhuset publicerade 2017 en beskrivning av arbetsmodellen Efter Barnförhöret.³² Bakgrunden är att barn som hörts av polisen på grund av misstänkt barnmisshandel i hemmet inte får det stöd och den information de har rätt till.

Idag lämnas många barn i Sverige helt ensamma efter ett polisförhör. Det händer att barn lämnas på förskola eller skola efter polisförhöret och sedan ensamma möter föräldrarna som kan vara både upprörda och arga över att barnet pratat med polisen.

När en vårdnadshavare är misstänkt för brott (eller när det kan befaras att en vårdnadshavare på grund av sitt förhållande till den som kan misstänkas för brottet inte kommer att ta till vara barnets rätt i brottsutredningen) utser tingsrätten en särskild företrädare, oftast en jurist.

Den särskilda företrädaren övertar vårdnadshavarens beslutanderätt vad gäller förhör och rättsmedicinsk undersökning och har bland annat befogenhet att hämta barnet till förhör utan att vårdnadshavarna underrättas i förväg. Den särskilda företrädaren är oftast en helt främmande person för barnet. För att det ska

bli en acceptabel och något så när trygg situation krävs att någon som barnet känner och litar på finns med vid hämtning och förhör. En sådan trygghetsperson är oftast någon som arbetar på skola eller förskola, till exempel en lärare, förskollärare, kurator eller fritidspedagog.

Efter barnförhör och eventuell medicinsk undersökning ska barnet lämna Barnhuset. I undantagsfall placeras barn utanför hemmet, men det vanligaste är att barnet ska hem till en av eller bägge föräldrarna, även om de är misstänkta för brott. Det är då av största vikt att det sker så att barnet är så tryggt som möjligt och att barn och föräldrar är informerade om den fortsatta planeringen. Det är åklagaren som beslutar om att barn ska hämtas till förhör, och åklagaren ansvarar även för att informera föräldrarna om att så skett. Men det är socialtjänstens ansvar att se till att barn får det skydd och det stöd de har rätt till efter förhöret.

Modellen Efter Barnförhöret innebär krisstöd samma dag som barnet förhörts. Behandlingspersonal möter föräldrarna och ger dem stöd att ta emot socialtjänstens och polisens information om anmälan och utredningar. De erbjuder hembesök samma dag så att barn och föräldrar får hjälp att prata om det barnet varit med om under dagen och stöd att hantera situationen. Barn och föräldrar erbjuds också uppföljande samtal parallellt med utredningen. Det ger goda förutsättningar att erbjuda fortsatt stöd till familjen.

RESULTAT

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har fortsatt att sprida modellen Efter Barnförhöret. Ett utbildningskoncept togs fram och prövades inom projektet för stöd och behandling för barn som utsatts för våld eller övergrepp.³³ Vikten av att ge barn och föräldrar krisstöd direkt och pa-

31. CRC/C/SWE/CO/5/ punkt 48. 32. Elfström, H., Landberg, Å. & Olofsson, G. (2017). *Efter barnförhöret – en modell för att ge stöd och information till barn och föräldrar efter misstänkt barnmisshandel*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset. 33. Stiftelsen Allmänna Barnhuset (2019) *Stöd och behandling för barn som utsatts för våld eller sexuella övergrepp - Projekttrapport och förslag till en modell*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

rallellt med utredning var ett av de tydligaste resultaten i det projektet. I uppföljningsintervjuer beskrev socialsekreterare ett paradigmskifte efter att deras kommun infört modellen. Krisstödet gav goda förutsättningar att erbjuda de barn och föräldrar som var i behov av det fortsatta stöd eller behandling. I flera kommuner medförde arbetsmodellen kortare utredningstider och mer behandling. Några kommuner vidareutvecklade arbetssättet och erbjöd en motsvarande form av krisstöd vid alla orosanmälningar om barn.

I maj erhöll Stiftelsen Allmänna Barnhuset medel från Sveriges innovationsmyndighet Vinnova för att utveckla och testa modellen Efter Barnförhöret, med syfte att ta fram en långsiktig plan för spridning över hela landet. Fler utbildare i modellen utbildades. Behandlare och chefer inom socialtjänsten intervjuades individuellt och i fokusgrupp. En fördjupad omvärldsanalys genomfördes för att identifiera ytterligare steg i insatskedjan och kompletterande metoder och bedömningsinstrument.

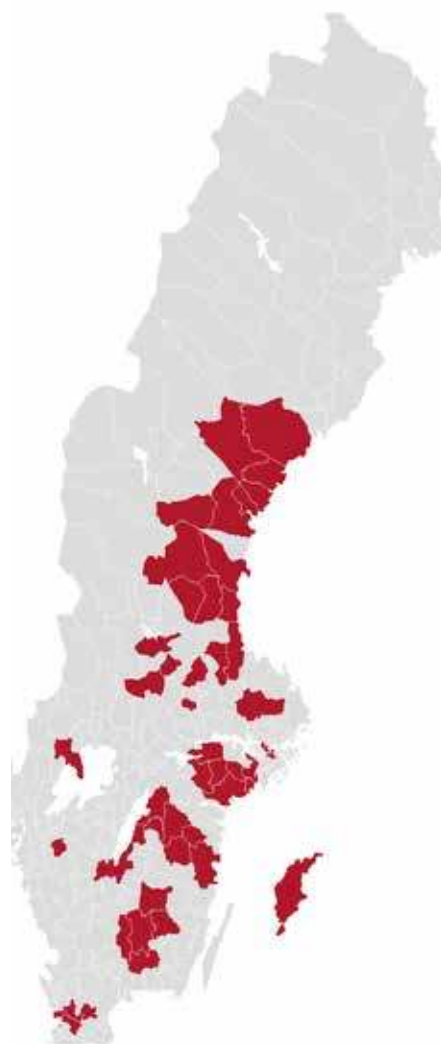
Slutsatsen blev att utbildningsformatet fungerar väl. Modellen är uppskattad och relativt lätt att använda. Fortsatta stöd och utvecklingsinsatser krävs inom några områden för att arbetsmodellen ska kunna implementeras brett. Det handlar om stöd till kommuner att med informationsmaterial och att organisera arbetet och använda resurser så att hela modellen kan implementeras. Kvalitetssäkring och uppföljning av modellen behövs och fler behandlare behöver utbildas.

SPRIDNING

Utbildningen i modellen Efter Barnförhöret äger rum under en heldag och innefattar föreläsningar, diskussioner och rollspel. För närvarande finns sex utbildare som arbetar i par. Under 2017–2019 har sammanlagt 15 utbildningar hållits med 262 deltagare, se kartan härintill.

Handboken Efter barnförhöret har fått god spridning och efterfrågan på utbildning i modellen har varit stor. Under 2019 har den laddats ner 575 gånger från vår webbplats, sålts i 110 exemplar och delats ut på flertalet utbildningar.

KOMMUNER UTBILDADE I EFTER BARNFÖRHÖRET 2018-2019

ARBETET FRAMÖVER

Stiftelsen Allmänna Barnhuset planerar att fortsätta utbilda i modellen Efter Barnförhöret för att möta den ökande efterfrågan. Vi förväntar oss att antalet utbildade kommer att ha fördubblats inom ett år.

För att genomföra den långsiktiga planen för spridning i hela landet, kvalitetssäkring och uppföljning planerar vi för ett flerårigt fortsättningsprojekt tillsammans med Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Ersta Bräcke Sköndal högskola. Totalt har 14 Barnahus tillsammans med 70 av sina anslutna kommuner anmält intresse för att delta.

Stöd och behandling för barn som utsatts för våld och övergrepp

Bästa möjliga hälsa och tillgång till hälso- och sjukvård och rehabilitering ingår i barnets rättigheter (artikel 24). Barnet som blivit offer för vanvård, utnyttjande, försummelse, tortyr, väpnade konflikter eller annan omänsklig behandling har rätt till rehabilitering och social återanpassning, i en miljö som främjar barnets hälsa, självrespekt och värdighet (artikel 39).

BAKGRUND

FN:s kommitté för barnets rättigheter har kritiserat Sverige för stora lokala skillnader i stödet till barn i socialt utsatta situationer.³⁴ Barnrättskommittén konstaterar att barn som utsatts för våld eller sexuella övergrepp ofta har svårt att få den rehabilitering och den psykiska hälsovård de har rätt till, framför allt på grund av den bristande tydligheten om vårdkedjan i stora delar av landet.³⁵

Att tillgången till psykisk hälsovård varierar kraftigt för barn som utsatts för våld och deras familjer framkom också i en kvalitetsgranskning av Barnhusen i Sverige 2013.³⁶ Många utsatta barn uppger att de behövt men inte sökt hjälp. Många saknar också kunskap om vad behandling innebär, vad den kan vara bra för och var den finns att få. I regeringens handlingsplan 2016–2018 fanns ett uttalat mål att alla barn som har varit offer för människohandel, exploatering eller sexuella övergrepp får det skydd och stöd de behöver.

Juni 2016 beviljade Regeringen medel till Stiftelsen Allmänna Barnhuset för att genom ett utvecklingsprojekt ta fram en modell för stöd och behandling för barn som utsatts för sexuella övergrepp, sexuellt våld eller annat fysiskt våld. Inom projektet bedrevs ett utvecklingsarbete 2017–2019 tillsammans med regioner och kommuner i fem områden i Sverige: Gotland, Gävleborg, Jönköping, mellersta Skåne och centrala och västra Östergötland.

Att det finns brister i stödet till våldsutsatta barn bekräftades av den kartläggning som inledde projektet. Företrädare för de verksamheter som möter våldsutsatta barn i de områden som ingick i projektet intervjuades våren 2017. Det

fanns många som arbetade för att ge stöd och behandling efter våld mot barn, men de hade olika uppdrag, organisation och huvudman. Ingen hade huvudansvar för att alla barn som utsatts för våld eller övergrepp får stöd och rehabilitering. Samverkan var komplex och krävde kontinuerligt arbete för att upprätthållas.

I projektområdena prövade arbetsgrupper ett antal konkreta förbättringsåtgärder och modeller utifrån sina lokala förutsättningar och de behov och brister som kartlägningsintervjuerna påvisat i deras område. Barnafrid vid Linköpings universitet tog fram en kunskapsöversikt om instrument och metoder lämpliga för målgruppen. Barnafrid följde också kontinuerligt arbetet i en processutvärdering.³⁷ Intresse- och brukarorganisationer utgjorde referensgrupp och projektet samverkade kontinuerligt med Socialstyrelsen, politiker och chefer på flera nivåer.

Projektområdena fick genom projektet även stöd att fortbilda personal i evidensbaserade behandlingsmetoder och i krisstöd efter barnförhöret. Informationsmaterial togs fram i form av broschyrer och filmer för barn och föräldrar när någon gjort ett barn illa.

Ett femtiotal olika lokala förändringsarbeten pågick 2017–2018, inriktade mot fyra gemensamma mål:

1. När en myndighet får kännedom om våld eller sexuella övergrepp mot barn får alla barn och föräldrar information: om symptom som kan uppstå och när det är dags att söka stöd, både akut och i senare skede; om vad stöd och behandling innebär och kan förväntas ge; om vilka stöd- och behandlingsalternativ som finns.
2. Alla utsatta barn erbjuds individuell be-

34. CRC/C/SWE/Q/5 punkt 3. 35. CRC/C/SWE/CO/5 punkt 27(a) 36. Landberg, Å. & Svedin, C.G. (2013). *Inuti ett Barnhus – en kvalitetsgranskning av 23 verksamheter. Rädda Barnen.* 37. Nilsson, D. & Svedin, C.G. (2017). *Kunskapsöversikt om stöd och behandling för barn som utsatts för sexuella övergrepp och fysisk misshandel.* Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

dömning av behovet av stöd och rehabilitering.

3. Alla som bedömts ha behov erbjuds stöd och behandling.
4. De metoder som används bygger på evidensbaserad praktik.

Våren 2019 genomfördes uppföljningsintervjuer med de verksamheter som hade intervjuats 2017. Resultatet av uppföljningsintervjuerna redovisades och diskuterades med styrgruppen i respektive projektområde. I alla områden planeras för fortsatt utvecklingsarbete även efter projektet. Barnafrid utvärderade det förändringsarbete som genomförts genom analys av uppföljningsintervjuer, processutvärdering, rapporter från styr- och arbetsgrupper samt statistik och offentliga källor. Barnafrid genomförde dessutom en intervjustudie om barns, ungdomars & föräldrars erfarenheter av stöd och hjälpinsatser.

RESULTAT

Resultaten visar att det går att förbättra tillgången till stöd och hjälp. Genom gemensamt arbete mot tydliga mål kunde de myndigheter som möter våldsutsatta barn genomföra ett antal förbättringar. Fler barn kunde få infor-

mation, bedömning, stöd och behandling. Men inget projektområde kunde uppnå en vårdkedja som såg till att alla utsatta barn fick den vård de behövde och har rätt till. Det var tydligt att de områden som saknade en övergripande samordning av resurserna för stöd och behandling hade svårast att uppnå målen.

Sommaren 2019 genomförde forskare, samordnare och projektledning tillsammans en övergripande analys. Resultat och erfarenheter från projektet ställdes i relation till aktuell forskning om förekomst och konsekvenser av våld och övergrepp mot barn och om verksamma metoder för stöd och behandling. Slutsatsen blev att det behöver finnas en verksamhet i varje region som har som sin huvuduppgift att arbeta för att alla barn som utsatts för våld eller övergrepp får tillgång till det stöd och den behandling det har rätt till.³⁸

DET FJÄRDE RUMMET - EN MODELL SOM KAN GENOMFÖRAS NU

För att öka barnets tillgång till stöd och behandling föreslog Stiftelsen Allmänna Barnhuset därför en modell kallad Det fjärde rummet. Modellen kan tillämpas redan idag och beskrivs utförligt i en särskild vägledning.³⁹

³⁸. Stiftelsen Allmänna Barnhuset (2019). *Stöd och behandling för barn som utsatts för våld eller sexuella övergrepp - Projektrapport och förslag till en modell*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset. ³⁹. Stiftelsen Allmänna Barnhuset. (2019). *Det fjärde rummet - en modell för behandling av barn som utsatts för våld eller övergrepp*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

Modellen utgår från Barnahus, den myndighetssamverkan kring brottsutsatta barn som de flesta kommuner redan ingår i. I modellen ger region och kommuner uppdrag till sitt Barnahus att arbeta för att alla barn som utsatts för våld eller övergrepp får tillgång till stöd och behandling. Resurser för information, stöd och behandling för alla kategorier av våldsutsatta barn, deras anhöriga och andra viktiga vuxna koncentreras och samordnas där. Alla andra verksamheter som arbetar med utsatta barn bistås med konsultation och rådgivning. Barnahus fungerar som kunskapscentrum i regionen genom information och kunskapsspridning om våld mot barn.

SPRIDNING

I november överlämnades projektets slutrapport och modellen Det fjärde rummet till regeringen. Vid slutkonferensen den 7 november i Stockholm presenterades projektets resultat för 200 deltagare. Spridning av resultaten har skett via projektets referensgrupp, Barnahus och andra professionella nätverk. Under 2020 kommer resultatet att fortsätta spridas via utskick till Sveriges samtliga socialchefer och socialnämndsordföranden.

Under 2019 spreds följande material från projektet:

- Det fjärde rummet spreds i 260 exemplar och laddades ned 386 gånger.
- Projektrapporten spreds i 260 exemplar och laddades ned 140 gånger.
- Kunskapsöversikten spreds i 280 exemplar och laddades ned 260 gånger.
- Broschyrerna När någon gjort dig illa såldes i 940 exemplar för yngre barn, 910 exemplar för äldre barn och 820 exemplar för föräldrar.
- Filmen När någon gjort dig illa har haft 7 725 visningar och filmen Det fjärde rummet 3 500 visningar.

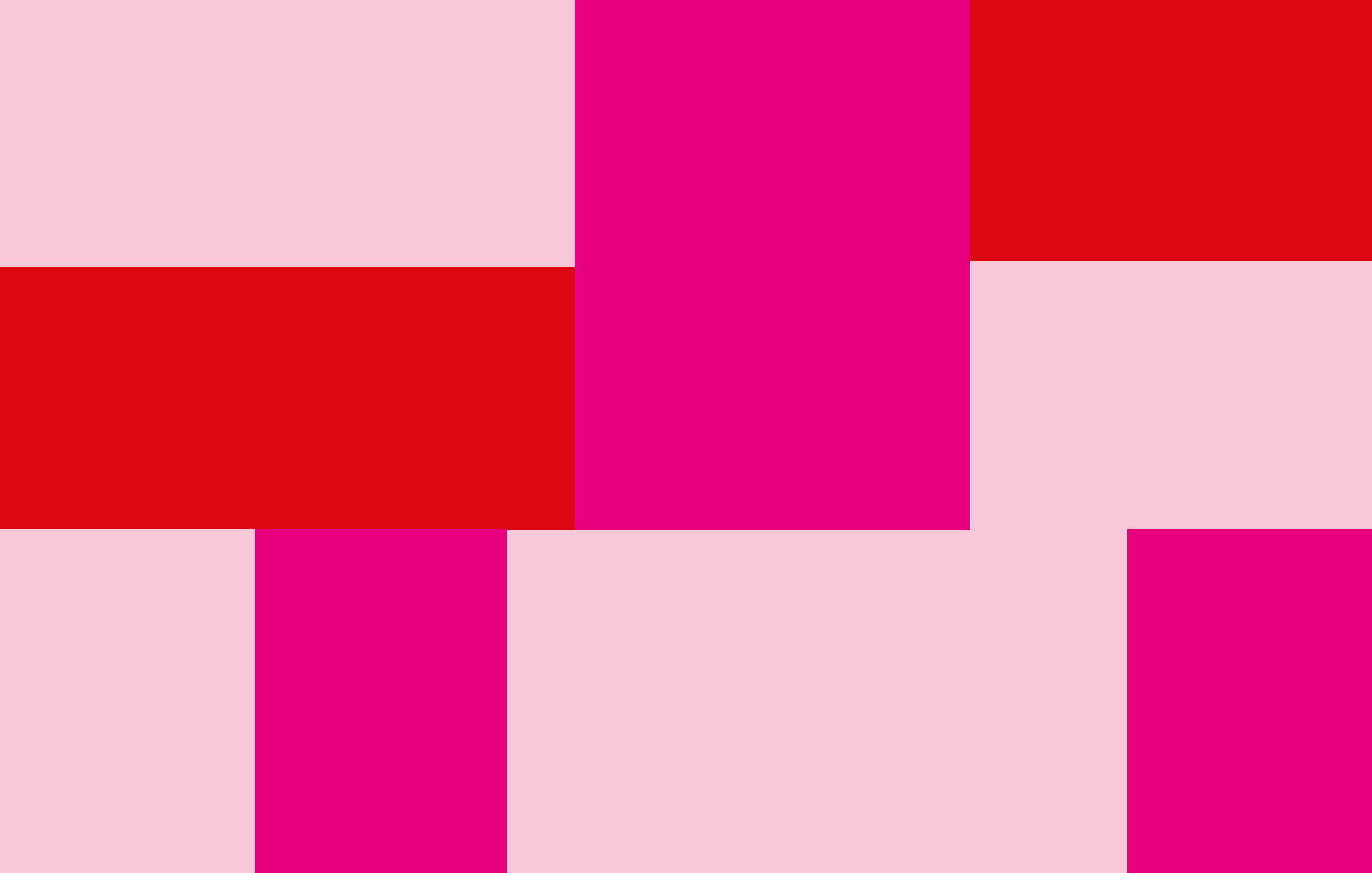
ARBETET FRAMÖVER

Stiftelsen Allmänna Barnhuset kommer fortsätta att sprida information om modellen Det fjärde rummet och de rapporter och material som tagits fram i projektet. Vi kommer också erbjuda stöd till uppstart till de regioner och kommuner som vill implementera modellen.

Projektet har identifierat några områden där det särskilt krävs ett fortsatt utvecklingsarbete på regional och kommunal nivå: • Att fler myndigheter inför obligatoriska frågor om våld och övergrepp. • Att krisstöd och stöd ges parallellt med utredning om våld. • Ökad samverkan kring och metodutveckling för våldsutsatta barn med funktionshinder. • Höjd kunskapsnivå om barn som utsatts för psykisk misshandel, försummelse, hedersrelaterat våld eller våld under krig, flykt och migration samt multiutsatta barn. • Att de insatser som våldsutsatta barn får av olika myndigheter aktörer dokumenteras i en logg som gör det möjligt att undersöka och följa upp hur stödet fungerar och ger barnet ökad möjlighet till insyn och delaktighet.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har fört fram behovet av några satsningar på nationell nivå som skulle bidra till att fler våldsutsatta barn får tillgång till det stöd och den behandling de har rätt till:

- Garanterad tillgång till Barnahus för alla barn i Sverige, med tillräckliga resurser för utredning, information, stöd och behandling.
- Ett regelverk som tillåter dokumentation och informationsutbyte mellan verksamheter som samverkar kring våldsutsatta barn.
- Att en nationell aktör får uppdrag att tillgodose behovet av utbildningar i metoder för stöd och behandling för våldsutsatta barn samt att kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla Sveriges Barnahus.

Forskning

Stiftelsen Allmänna Barnhusets främsta uppdrag består i att säkra och skydda barns rätt till välfärd och goda uppväxtvillkor. För att omsätta denna vision i praktiken krävs att de som arbetar med barn utformar sitt arbetssätt och sina metoder utefter bästa tillgängliga kunskap, vilket förutsätter kontinuerlig kvalitetssäkring och metod- och kunskapsutveckling.

I syfte att tillgängliggöra detta stödjer Stiftelsen Allmänna Barnhuset forskningsprojekt inom området för barn i utsatta livssituationer. På så sätt kan metoder tas fram, utvärderas och implementeras. Allt vårt arbete bedrivs med utgångspunkt i barnkonventionens bestämmelser. Därav krävs att projekt ska ha ett tydligt barnrättsperspektiv, men också innebära nytta för praktiken och de professionella som verkar inom den. Forskningsansökningarna bereds av Stiftelsen Allmänna Barnhuset, i nära dialog med en forskargrupp och styrelsen. Beslut om forskningsanslag fattas av styrelsen. Ansökningsförfarandet samt handläggningen sköts via databasen DigiPlant, i ansökningssystemet SBS Manager. I DigiPlant lagras alla ansökningar som inkommer till Stiftelsen Allmänna

Barnhuset. Kommunikation med den sökande avseende anslag, avslag, granskning och rapportering sker också direkt i systemet.

För att den kunskap som genereras inom forskningen ska bidra till förändring för målgruppen krävs att den når ut till praktiken. En viktig del i arbetet är därför att aktivt vara med och sprida den genererade kunskapen, vilket görs genom att anordna konferenser, seminarier och att publicera forskningsrapporter. Inom ramen för Stiftelsen Allmänna Barnhusets temaområden har det bedrivits följeforskning inom våld mot barn, barns rätt som anhöriga, barn i den sociala barnavården och barn i separationer och vårdnadstvister.

Forskningsbidrag

Det forskningsmedel som Stiftelsen Allmänna Barnhuset delar ut rör forskning om barn- och ungdomar i utsatta livssituationer; till exempel barn i samhällsvård, barn i riskmiljöer eller våld mot barn. Projekt där barn och ungas delaktighet prioriteras välkomnas särskilt, och även om det har ett tydligt barnperspektiv, förväntas vara till nytta för det praktiska arbetet med barn i utsatta livssituationer och/eller tillför ny kunskap eller nya metoder med relevans för arbete med barn i utsatta livssituationer.

Utifrån de riktlinjer och kriterier som Stiftelsen Allmänna Barnhusets styrelse beslutat om beviljades nio projekt forskningsanslag år 2019.

- 1. Effekter av mentaliseringsbaserad behandling i familjehemsvård.**
Huvudsökande: Anna-Karin Åkerman. Linköpings universitet.
- 2. Skolförutsättningar för barn i familjehemsvård.**
Huvudsökande: Rikard Tordön. Linköpings universitet, Barnafrid.
- 3. Familjehemsföräldrars kontakt med unga efter att vården avslutats.**
Huvudsökande: Ingrid Höjer. Göteborgs universitet.
- 4. BarnSäkert – tidig upptäckt av psykosociala riskfaktorer i små barns hemmiljö och hjälp till åtgärd.**
Huvudsökande: Steven Lucas. Uppsala universitet.
- 5. Barns delaktighet i problemformuleringen vid kontakt med socialtjänstens öppenvård: villkor och gränser för serviceinsatser och myndighetsutövning i ärenden som rör barn.**
Huvudsökande: Mikael Skillmark. Hälsohögskolan Jönköping.
- 6. Sexting bland barn med neuropsykiatriskt funktionshinder.**
Huvudsökande: Jonas Büren. Göteborgs universitet.

Planeringsanslag:

- 7. Att upptäcka barn som far illa genom att rutinmässigt fråga om våld vid skolsköterskans hälsosamtal med eleven. En interventionsstudie för metodutveckling av elevhälsoarbetet.**
Huvudsökande: Lisbet Engh, Karlstads Universitet.
- 8. Child-Parent Psychotherapy för barn 0–6 år med erfarenhet av svåra livshändelser – två genomförbarhetsstudier.**
Huvudsökande: Karin Pernebo, Linnéuniversitetet.
- 9. ”Jag vill bara vara glad” – små barns utvärdering av föräldrastöd och berättelser om utsatthet i hemmet.**
Huvudsökande: Karin Fängström, Uppsala universitet.

Inkomna forskningsrapporter

Under 2017 lanserade Stiftelsen Allmänna Barnhuset en digital databas där alla beviljade forskningsprojekt finns samlade, som är tillgänglig via vår webbplats. I forskningsdatabasen finns information om samtliga avslutade och pågående projekt som finansierats sedan år 2008. Till varje projekt hör en slutrapport, en populärvetenskaplig sammanfattning och - i de fall så finns - publikationer eller vetenskapliga artiklar som projektet bidragit till/alternativt mynnat ut i.

1.

Projekt: Barn och ungas plats i familjens responsnätverk - en explorativ studie.

Rapporten "Att växa upp i skuggan av våld". Rapporten reviderades under 2019, ett arbete som fortlöper under 2020 för att sedan ges ut som rapport av Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

Projektledare: Margareta Hydén, Linköpings universitet

2.

Projekt: Våld mellan ungdomar i nära relationer – hbt-ungdomars upplevelser.

Projektet är avslutat och två vetenskapliga artiklar kommer att publiceras inom kort.

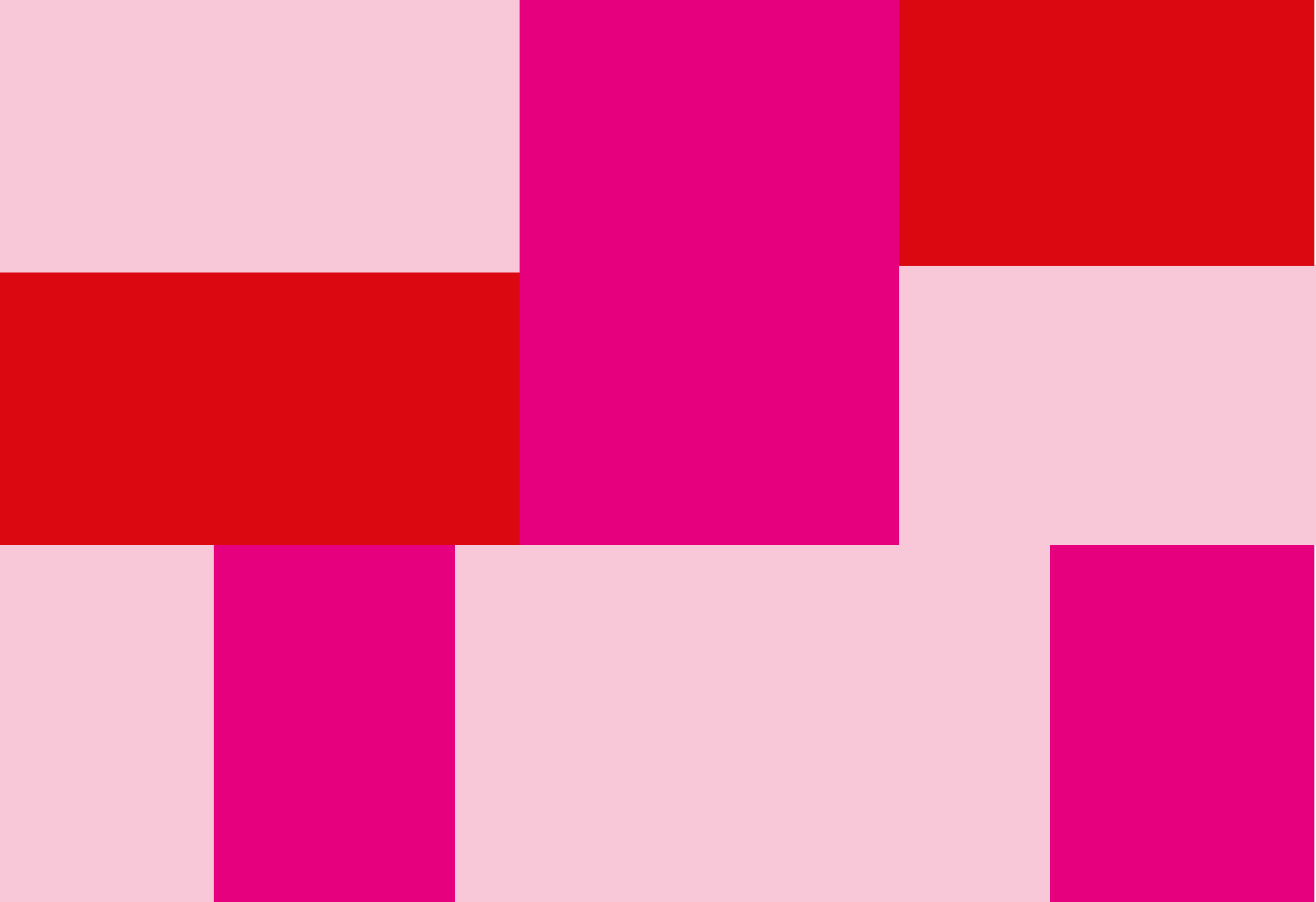
Projektledare: Carolina Överlien, Stockholms universitet

3.

Projekt: Att växa upp med missbrukande föräldrar – livshistorier, strategier, vändpunkter och stödbehov.

Vetenskaplig artikel publicerad: "If I Whistled in Her Ear She'd Wake Up: Children's Narration About Their Experiences of Growing Up in Alcoholic Families"

Projektledare: Ulla Forinder, Stockholms universitet

Mötesplatser och digitala kanaler

De mötesplatser som anordnas av Stiftelsen Allmänna Barnhuset har som mål att uppmana och stödja olika verksamheter, myndigheter och organisationer att arbeta utifrån ett barnrättsperspektiv. Det innebär att både den enskilda medarbetaren och hela verksamheten arbetar rättighetsbaserat och har strategier för arbetet med att genomföra barnkonventionen.

Barnrättskommittén rekommenderar att konventionsstaterna åtar sig att genom lämpliga åtgärder och aktiva åtgärder göra konventionens bestämmelser och principer allmänt kända bland såväl vuxna som barn. Att arrangera mötesplatser för erfarenhetsutbyten har visat sig vara en framgångsrik metod för att tillgängliggöra aktuell kunskap för forskare, professionella som möter barn och unga samt beslutsfattare och allmänhet.

Genom att arbeta aktivt med att skapa mötesplatser för professionella ökar vi möjligheten till kunskapsuppbyggnaden och lärandet mellan myndigheter, ideella organisationer, kommuner, landsting och regioner inom ramen för Stiftelsen Allmänna Barnhusets projekt och temaområden.

Barnrättsdagarna

Barnrättsdagarna är en ledande mötesplats för alla som arbetar med barnrättsfrågor. Bakom denna satsning står Stiftelsen Allmänna Barnhuset och Barnombudsmannen. Det huvudsakliga syftet är att via tematiserade årliga konferenser sprida kunskap och inspirera till ett fördjupat arbete med att genomföra barnkonventionen.

Barnrättsdagarna är en kongress som sprider kunskap om barn i utsatta livssituationer från forskning, praktik och utvecklingsprojekt inom ramen för Stiftelsen Allmänna Barnhusets verksamhet. Arbetet med Barnrättsdagarna utgår alltid från barnrättskommitténs rekommendationer.

RESULTAT

Tema för 2019 års Barnrättsdagar var "Barn i utsatta situationer" kopplat till våld, separationer & vårdnadstvister samt barn i kontakt med socialtjänsten. Det finns flera orsaker till att barn och unga befinner sig i utsatta situationer. En del barn är utsatta för fysiska, psykiska eller sexuella övergrepp, andra kanske lever i en familj där det förekommer psykisk ohälsa eller missbruk. Andra bor i utsatta områden eller i familjer med små resurser. Utsattheten i situationen beror ofta på omständigheter som barnet inte kan påverka och där barnets rättigheter riskerar att kränkas, där omgivningen/samhället har brustit i att tillgodose barnets rättigheter. Barn i utsatta situationer befinner sig i alla delar av samhället, i olika kontexter.

Forskning har visat att grupperna till stora delar överlappar varandra, inte alltid, men tillräckligt ofta för att lyfta vikten av att titta på samband och sammanhang, samverkan och vikten av delaktighet. Vi lyfte det förebyggande arbetet, tidiga insatser, frisk- & riskfaktorer, lärande exempel, barnets bästa, rätt till delaktighet och hur barnet ska bli sin egen rättighetsbärare. Vi presenterade forskning och metoder som kan appliceras på den dagliga verksamheten.

Barn i Sverige har det på många sätt bättre än barn i flera andra delar av världen. Men trots att vi lever i ett välfärdssamhälle kommer det rapporter som visar att många barn och unga

mår dåligt av olika skäl och många far illa eller riskerar att fara illa.

Inget barn får utsättas för våld eller övergrepp. Alla barn har rätt till en trygg uppväxt och goda uppväxtvillkor. Barnkonventionen gäller varje barn utan åtskillnad. Inget barn får diskrimineras på grund av sin eller sina föräldrars hudfärg, kön, språk, religion, funktionsnedsättning, ekonomiska status, nationella eller etniska ursprung. Enligt artikel 4 ska staten vidta alla lämpliga lagstiftnings-, administrativa och andra åtgärder för att genomföra barnets rättigheter. För ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten t.o.m. vidta åtgärder till det yttersta av sina tillgängliga resurser.

Barnrättskommittén gör en vid tolkning av begreppet våld mot barn. Den innefattar alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försummelse, misshandel eller utnyttjande – däribland sexuella övergrepp, oavsett ålder på förövare. Barnrättskommittén uppmanar Sverige till att förstärka insatserna så att barnets bästa ligger till grund i alla beslutsprocesser, och att barnet får sin röst hörd i praktiken. Barnrättskommittén menar att man aktivt måste identifiera de barn och grupper av barn för vilka förverkligandet av rättigheterna kan kräva särskilda åtgärder.

2019 fyllde antiagalagen 40 år, Barnkonventionen fyllde 30 år och det var 10:e gången som Barnrättsdagarna ägde rum. Detta uppmärksammades under kongressen genom inslag i programmet, filmer och firande under kvällsminglet.

På Barnrättsdagarna 2019 lyfte vi nationella, regionala och lokala exempel på hur vi kan säkerställa att alla barn får sina rättigheter tillgodosedda utifrån deras behov för att de ska ges grundförut-

sättningarna för en trygg uppväxt enligt barnkonventionen och svensk lagstiftning.

Arbetet med Barnrättsdagarna pågår under hela året och utgörs av utvärdering av genomförd kongress, planering av nästa 2020 års kongress; innehåll, form, genomförande, administration, marknadsföring samt kontinuerlig uppdatering av hemsidan www.barnrattsdagarna.se.

Barnrättsdagarna 2019 slog rekord i antalet deltagare och samlade 1 429 personer, huvudsakligen personer som arbetar i verksamheter som rör barn.

Barnrättsdagarna 2019 hade som mål att förmedla kunskap och förståelse för vad som krävs för att varje barn ska få hjälp och stöd om de befinner sig i utsatta situationer, diskutera vilka utmaningar och möjligheter vi står inför när det gäller att förebygga att barn hamnar i utsatta situationer, synliggöra ett barnrättsperspektiv i verksamhetsutveckling och beslutsfattande samt att presentera konkreta metoder, verktyg, insatser och forskning som rör konferensens tema.

96 procent av deltagarna som besvarade enkäten efter Barnrättsdagarna var helt eller mycket nöjda med Barnrättsdagarna 2019 som helhet. 91 procent av deltagarna anser att de fått med sig den kunskap de sökte när de anmälde sig. 89 procent angav att de fått en bild av vilka utmaningar och möjligheter vi står inför när barn som lever i utsatta situationer ska få en trygg uppväxt. 87 procent av de svarande anger att de kommer att rekommendera andra att anmäla sig till Barnrättsdagarna 2020.

Sammanfattningar från föreläsningarna och seminarierna, bilder, citat och presentationer publicerades löpande under hela kongressen på i sociala medier och i efterhand på Barnrättsdagarnas webbplats. Under själva konferensen hade webbsidan 891 respektive 654 besökare. Under april månad hade sidan 7 048 besök och under hela året har sidan besökts av 25 204 unika besökare. Samtliga 17 föreläsningar och panelsamtal från stora scenen sändes på Kunskapskanalen under 2019 och finns tillgängliga på UR play.

Under konferensen ökade Barnrättsdagarnas följare på Facebook med närmare 300 personer och under året ökade antalet följare från 1 802 till 2 201. Under 2018 lanserades Barnrättsdagarnas Instagram-konto som under 2019 gick från 499 följare till drygt 620 vid årets slut.

Stiftelsen Allmänna Barnhusets Stora Pris delades ut under Barnrättsdagarna 2019. Stora Priset delas ut varje år till den eller de som genom banbrytande insatser främjat barns och ungdomars sociala förhållanden i vårt land. Pristagarna erhöll 75 000 kronor vardera som förutsätts skänkas till någon verksamhet inom området sociala insatser för barn och ungdom. Pristagare 2019 var barnrättsorganisationen Maskrosbarn och undersökande reporter Daniel Velasco.

Arbetet för 2020 års Barnrättsdagar påbörjades under hösten 2019 genom att sätta temat varje barns rätt till utveckling med särskilt fokus på barnkonventionen som lag i praktiken. Programmet för 2020 arbetades fram, marknadsföringen inleddes och anmälan öppnades.

ARBETET FRAMÖVER

Barnrättsdagarna 2020 planerades att genomföras 21 till 22 april men på grund av Covid-19 kommer de genomföras den 23–24 november på Conventum i Örebro. Temat är varje barns rätt till utveckling med särskilt fokus på barnkonventionen som lag i praktiken. Under 2020 kommer även en upphandlingsprocess genomföras gällande lokal för Barnrättsdagarna 2021. Programmet för 2021 arbetas fram, marknadsföringen inledas och anmälan öppnas.

Barnrättstorget

Barnrättstorget är en plats för kunskapsspridning och kunskapsutbyte om barnrättsfrågor i Almedalen. Vårdorganisationer för Barnrättstorget har varit Barnombudsmannen och Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

Genom att samla myndigheter och andra viktiga aktörer på samma plats får besökare lättare att hitta barnrättsfrågorna i Almedalen och det bidrar till att hålla nere kostnaderna för allas medverkan i Almedalen. Stiftelsen Allmänna Barnhuset medverkar under Almedalsveckan för att sprida kunskap om verksamheten och för att sätta barnrättsfrågorna på agendan.

RESULTAT

Barnrättstorget hölls i Gotlands konstmuseum och var öppet för besökare från den 1 juli till den 4 juli. Stiftelsen Allmänna Barnhuset medverkade för sjätte gången som en av arrangörerna till Barnrättstorget tillsammans med Barnombudsmannen. Klockan 8 på måndagsmorgonen invigdes Barnrättstorget med öppningstal

samt bandklippning av jämställdhetsminister Åsa Lindhagen. Därefter följde ett panelsamtal om antiagalagen 40 år – Hur långt har vi kommit och vad är kvar att göra? samt Lilla Almedalen special där några av de medverkande ungdomsorganisationerna lyfte frågor som de ansåg vara speciellt viktiga under Almedalsveckan 2019.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset valde att livesända alla sina egna seminarier på Barnrättstorget. Dessa visades på Barnhusets Facebooksida. De seminarier vi höll tillsammans med Barnombudsmannen visades på Barnrättstorgets egen Facebooksida. Hashtagen vi använde för veckan var #barntorg.

Totalt har våra livesända seminarier och panel-

samtal haft 8 957 visningar på Facebook. Förutom värdskapet på Barnrättstorget arrangerade Stiftelsen Allmänna Barnhuset fem egna seminarier samt sex tältsamtal och åtta Lilla Almedalen tillsammans med Barnombudsmannen:

MÅNDAG 1 JULI

- Invigning av Barnrättstorget med Lilla Almedalen Special, panelsamtal om antiaglagen 40 år
- Seminarium: Barnmisshandel som varken leder till åtal eller LVU – vad kan vi göra?
- 2 st Lilla Almedalen.

TISDAG 2 JULI

- Seminarium: Vad händer efter barnförhöret? Barn som berättat om våld hemma.
- Panelsamtal: Obligatoriska frågor om våld och övergrepp – Ett sätt att stärka eller kränka?
- Panelsamtal: Hur kan barns rätt att komma till tals och stöd & insatser garanteras inom den sociala barnvården?
- 2 st Lilla Almedalen.

ONSDAG 3 JULI

- Seminarium: Hur vet man vad som hänt och vad andra gjort? – Samverkan och vårdkedja för brottsutsatta barn.
- Seminarium: Unga som skadar sig själva genom sex – hur kan vi förstå?
- Panelsamtal: Misstänkt barnmisshandel – Ska vi utreda först, eller ge stöd direkt?
- Panelsamtal: Att samtala med barn. Är det svårt?
- 2 st Lilla Almedalen.

TORSdag 4 JULI

- Seminarium: Barn i konfliktfyllda separationer och vårdnadstvister – är samhällets stöd tillräckligt?
- Panelsamtal: Hur kan vi undvika att placera barns utbildning ska vara ett lotteri?
- Panelsamtal: Barnkonventionen som lag – vilka blir skillnaderna?
- 2 st Lilla Almedalen.

Lilla Almedalen genomfördes för tredje gången 2019. Lilla Almedalen är arena där ungdomar får samtala med riksdagens partier. Partierna har en möjlighet att framföra sitt partis barn-

och ungdomspolitik, som ett komplement till stora Almedalstalet och ungdomarna kan ställa frågor som de anser vara viktiga att lyfta inom riksdagspolitiken. Lilla Almedalen gav partierna en möjlighet att fokusera på de blivande väljarna – barn och unga. Lilla Almedalen ägde rum i tältet på Gotlands Konstmuseums gård, måndag – torsdag kl. 13:25-13:45 och 14:35-14:55. Samtliga riksdagspartier medverkade i Lilla Almedalen och mötte ungdomar från Sveriges elevråd Svea, Sveriges Elevkårer Ung syn, Maskrosbarn och Fler unga. Samtliga Lilla Almedalen livesändes via Barnrättstorgets Facebook-sida och sågs av totalt 1 322 följare.

Den utökade tältplatsen för året blev än mer en mötesplats för planerade och spontana samtal i anslutning till seminarierna med fokus på barnrättsfrågor. 2019 års upplaga av Barnrättstorget besöktes av närmare 2 000 besökare och innehöll 50 olika programpunkter som hölls av 21 olika myndigheter och organisationer.

Både besökare och deltagare har gett positiv respons gällande 2019 års arrangemang. Samtliga medverkande myndigheter och organisationer har svarat att de var mycket nöjda med Barnrättstorget som helhet.

ARBETET FRAMÖVER

Under hösten 2019 påbörjades arbetet med Barnrättstorget 2020. Lokalen bokades och varumärket Barnrättstorget överläts temporärt (under 2020) från Barnombudsmannen till Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

Digitala kanaler

För att kunna förbättra villkoren för barn och ungdomar i socialt utsatta livssituationer, krävs att kunskap från forskning och praktik sprids till relevanta målgrupper så som professionella, forskare och beslutsfattare. Enligt artikel 42 i barnkonventionen ska konventionsstaterna genom lämpliga och aktiva åtgärder göra konventionens bestämmelser och principer allmänt kända bland såväl vuxna som barn.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har valt en strategi som fokuserar mycket på digital informations- och kunskapsspridning, vilket bidrar till en kostnadseffektiv kommunikation och vidare spridning. Digital kommunikation innebär även stora möjligheter att kunna rikta och anpassa de budskap vi vill nå ut med till olika målgrupper. I strategin ingår att Stiftelsen Allmänna Barnhuset ska upplevas som en aktör med bred och aktuell kunskap inom verksamhetens respektive kunskapsområden och informationen ska vara intresseväckande och korrekt förmedlad.

RESULTAT OCH SPRIDNING

Webbplatser

Stiftelsen Allmänna Barnhuset driver och förvaltar fem olika webbplatser; allmannabarnhuset.se, dagsattprataom.se, barnrattsdagarna.se, skolfam.se, och satra.se.

Det mesta av verksamheten förmedlas via hudsajten www.allmannabarnhuset.se. Under 2019 har webbplatsen haft 38 935 besökare på webbplatsen som tillsammans har tittat på 169 398 sidor och laddat ner sammanlagt 7 299 publikationer.

31

procent fler följare
på LinkedIn

58 264

filmvisningar på Youtube

5

webbplatser

11

nyhetsbrev

38 935

besökare på allmannabarnhuset.se

7 299

nedladdningar av publikationer

Sociala medier

Vi kommunicerar i stor utsträckning genom våra sociala kanaler på Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn och Youtube. Vad som publiceras i vilken kanal avgörs beroende på det enskilda inläggets karaktär, då målgrupperna till viss del skiljer sig åt.

Stiftelsen Allmänna Barnhusets kanal på Instagram startades i september 2019 och hade fram till årsskiftet fått 280 följare. Kanalen används främst till att ge en inblick bakom kulisserna på verksamheten med en lättsam och mer personlig tonalitet.

Stiftelsen Allmänna Barnhusets följare har gillat och delat fler inlägg än tidigare år. På Facebook ökade antalet följare under 2019 med 16 %. LinkedIn ökade med 31 % fler följare, något som förklaras av att kanalen varit mer aktivt under 2019 än föregående år. Filmerna på Youtube hade detta år sammanlagt 58 264 visningar. Totalt besöktes webbplatsen 4 842 gånger av användare som klickat sig vidare från ett inlägg från de sociala kanalerna.

Nyhetsbrev

För att få ytterligare spridning på det som är aktuellt inom verksamheten, använder vi oss av vårt nyhetsbrev. Under 2019 skickade vi totalt 11 tematiserade nyhetsbrev, till drygt 10 000 prenumeranter vid majoriteten av utskicken. De utskick som genererade mest interaktivitet (30 % öppnade brev och 40 % klick på länkar) handlade bland annat om anmälan och ansökan till Barnrättsdagarna samt nyhetsbrev med temat våld mot barn.

ARBETET FRAMÖVER

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har en bred målgrupp att nå, därför ser vi det som angeläget att ha digital närvaro på olika plattformar. Under kommande år kommer vi att arbeta för att de olika kanalerna ska ha ännu tydligare innehåll kopplat till relevant målgrupp. Under 2020 kommer vi även att ta in en plattform som ger möjlighet att skapa digitala föreläsningar och utbildningar, något som kommer att utvecklas stegvis.

Externa konferenser och nätverk

NORDISKA BARNAVÅRDSKONGRESSEN

Nordiska Barnavårdskongressen (NBK) är ett samarbete sedan 1965, mellan organisationer i de nordiska länderna som har ett alternerande värdskap för att vart tredje år anordna en kongress. Syftet är att sprida kunskap från forskning och praktik inom socialt arbete med barn och ungdomar. De länder som ingår i samarbetet förutom Sverige är, Danmark, Färöarna, Finland, Island och Norge. Stiftelsen Allmänna Barnhuset är den organisation som representerar Sverige i samarbetet.

RESULTAT

2018 genomfördes den Nordiska Barnavårdskongressen i Reykjavik på Island. Samarbetsorganisationerna samlades till ett utvärderingsmöte den 24 april i Reykjavik. Kongressen fick övergripande ett gott omdöme och programkommittén tyckte att NBK 2018 var en framgång. Det som var nytt på Island var bland an-

nat program för en och en halv dag istället för två dagar, färre workshops, fest och mingelbuffé istället för middag för att skapa en avslappnad atmosfär. Utvärderingen visade även på att konsert- och operahuset Harpa i Reykjavik var en fantastisk plats för kongressen även om det konstaterades att några av seminarierummen var för små.

Inför den kommande kongressen i Nyborg 2021 i Danmark uttrycktes en vilja att barnkonventionen, ska vara en mer tydlig värdegrund. Även att i högre grad inkludera brukarorganisationer för barn och ungdomar. Barns perspektiv och deltagande kan få mer utrymme vid nästa kongress till exempel i paneldiskussioner, och filmer. Ett annat ämne som diskuterades var att ha en "röd tråd" eller en tydligare koppling mellan plenarföreläsarna som binder samman olika teman på kongressen.

Deltagande i utredning, hearing, samrådsmöten, referensgrupper och remissyttranden

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har svarat på följande remisser:

- Betänkandet Nya regler om faderskap och föräldraskap SOU 2018:68
- Förslag till ändringar i läroplaner vad gäller kunskapsområdet sex och samlevnad Skolverket 2018:01394
- Slopad straffrabatt för unga myndiga SOU 2018:85
- Förslag till nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige Ds 2019:4
- Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet SOU 2018:69
- Förslag till föreskrifter och allmänna råd samt tillhörande konsekvensutredning
- Straffrättsligt skydd för barn som bevittnar brott mellan närstående samt mot uppmaning och annan psykisk påverkan att begå självmord, SOU 2019:32
- Styrkraft i funktionshinderspolitiken SOU 2019:23
- Synpunkter på regeringens forskningspolitik U2019/02263/UH
- Synpunkter på Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd, samt konsekvensutredning om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför egna hemmet, Dnr 4.1-640/2019

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har medverkat i följande referensgrupper:

- Projektet BarnSäkert
- Brottsoffermyndigheten: Genomföra informations- och utbildningsinsatser av en ny sexualbrottslagstiftning
- Diskrimineringsombudsmannen: Arbete mot diskriminering i socialtjänsten
- Utredningen Framtidens socialtjänst

- Projekt Trauma på kartan, Barnafrid, Linköpings universitet
- Islandsprojektet, Västra Götalandsregionen

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har varit ledamot i följande styrelser:

- Centralförbundet för socialt arbete, CSA
- Barnafrid – Nationellt kunskapscentrum, Linköpings universitet
- Stiftelsen Karin och Ernst August Bångs minne

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har deltagit i följande nätverk:

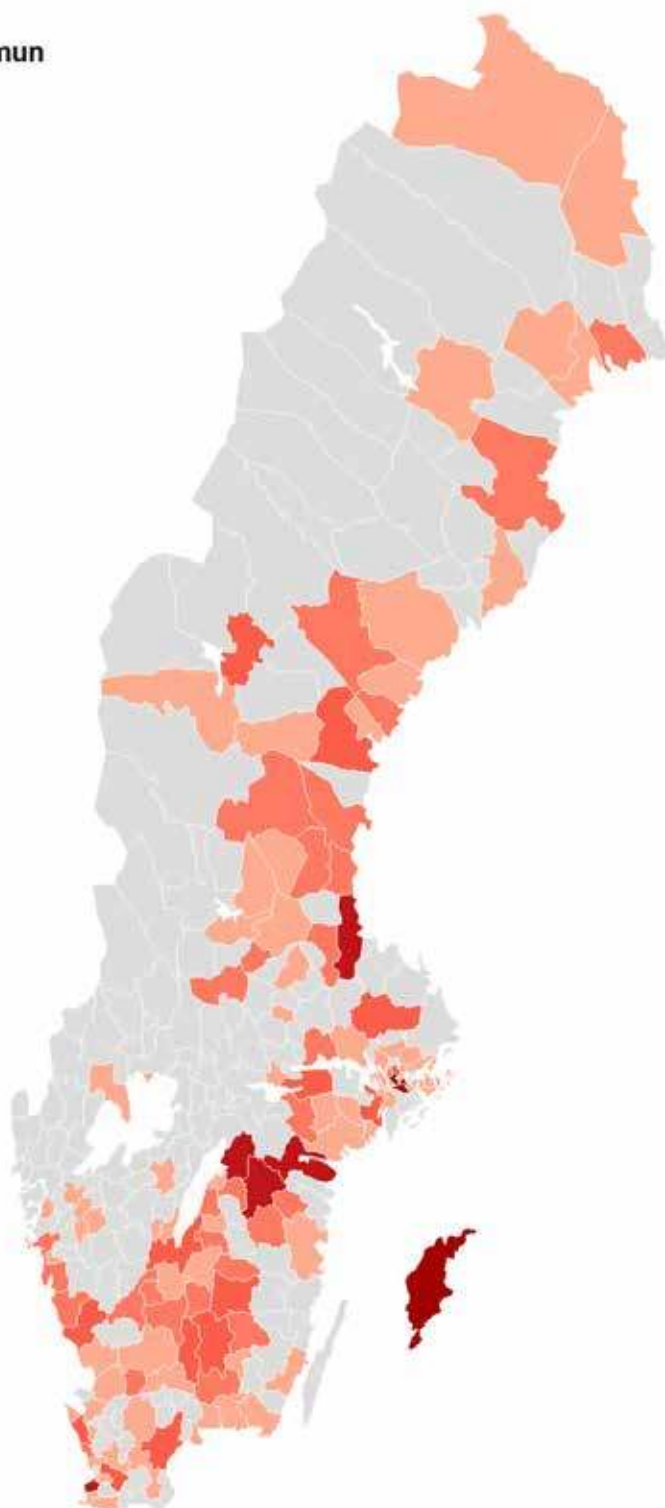
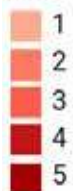
- Arbetsmarknadsdepartementet, Barnrättsdelegationen
- Socialdepartementet, Nationellt uppdrag att motverka hedersrelaterat våld och förtryck
- Socialstyrelsen, Kunskapscentrum för ensamkommande barn
- Socialstyrelsen, Barns delaktighet internt
- Socialstyrelsen, Barn och våld
- Socialstyrelsen och Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka), Om barn som anhöriga för idéburna organisationer
- Jämställdhetsmyndigheten, Uppdrag att samla och sprida kunskap om sexuella trakasserier
- Polismyndighetens nationella operativa avdelnings (NOA) barnråd

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har medverkat i följande hearing:

- Socialstyrelsen, Barn och unga med funktionsnedsättning som är asylsökande, nyanlända eller vistas i Sverige utan tillstånd

SPRIDNING AV STIFTELSEN ALLMÄNNA BARNHUSETS UTVECKLINGS- PROJEKT I SVERIGES KOMMUNER FRAM TILL 2019

Antal projekt i kommun

Stiftelsen Allmänna Barnhuset
Linnégatan 89 C
115 23 Stockholm

Org.nr: 802000-1072

Tel: +46 8 679 60 78
Fax: +46 8 611 38 41
info@allmannabarnhuset.se

www.allmannabarnhuset.se